

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Postavení zákonného pojištění poplatníků v České republice

The Status Statutory InsuranceTaxpayers in the Czech Republic

Student: Aneta Markusová

Vedoucí bakalářské práce : prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ostrava 2017

Zadání bakalářské práce

Student: **Aneta Markusová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: **Postavení zákonného pojištění poplatníků v České republice**
The Status Statutory Insurance Taxpayers in the Czech Republic
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Vymezení pracovních pojmů
3. Analýza sociálního zabezpečení v České republice
4. Analýza zdravotního pojištění v České republice
5. Zhodnocení systémů zákonného pojištění
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady* 2016. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 160 s. ISBN 978-80-7263-999-1.

SHELLEKENS, Marnix, ed. *European Tax Handbook 2016*. Amsterdam: IBFD, 2016. 1104 s. ISBN 978-90-8722-365-6.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2016*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 152 s. ISBN 978-80-7263-998-4.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

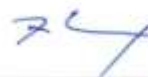
Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 05.05.2017

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6 jsou formuláře převzaté z internetových stránek příslušné zdravotní pojišťovny a Okresní správy sociálního zabezpečení.

V Ostravě dne 5. 5. 2017

Aneta Markusová

Obsah

1	Úvod	5
2	Vymezení pracovních pojmů	7
2.1	Sociální zabezpečení	7
2.1.1	Nemocenské pojištění	10
2.1.2	Důchodové pojištění	10
2.1.3	Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	10
2.2	Zdravotní pojištění	11
2.2.1	Základní povinnosti pojištěnců	15
2.3	Dílčí závěr	15
3	Analýza sociálního zabezpečení v České republice	17
3.1	Základní informace o pojistném na sociální zabezpečení	17
3.2	Důchodové pojištění	18
3.3	Nemocenské pojištění	20
3.4	Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	23
3.5	Sociální pojištění zaměstnanců	24
3.6	Sociální pojištění zaměstnavatelů	26
3.7	Sociální pojištění OSVČ	28
3.8	Osoby dobrovolně důchodově pojištěné	30
3.9	Dílčí závěr	31
4	Analýza zdravotního pojištění v České republice	32
4.1	Základní povinnosti pojištěnců a plátců pojistného	33
4.2	Zaměstnavatelé	34
4.3	Zaměstnanci	35
4.4	Osoby samostatně výdělečně činné	37
4.5	Stát	39
4.6	Osoby bez zdanitelných příjmů	41

4.7	Dílčí závěr	42
5	Zhodnocení systémů zákonného pojištění	43
5.1	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění OSVČ	43
5.1.1	Výdělečná činnost hlavním zdrojem příjmů	43
5.1.2	Výdělečná činnost vedlejším zdrojem příjmů	48
5.2	Sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a zaměstnavatelů	49
5.2.1	Pracovní poměr.....	50
5.2.2	Dohoda o provedení práce	52
5.2.3	Dohoda o provedení pracovní činnosti.....	53
5.3	Porovnání zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení z hlediska zaměstnance a OSVČ.....	54
5.3.1	Srovnání odvodů na pojistném.....	56
5.3.2	Korelační koeficient.....	58
5.4	Dílčí závěr	58
6	Závěr	59
	Seznam použité literatury	61
	Seznam zkratk.....	65
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Téma bakalářské práce je postavení zákonného pojištění poplatníků v České republice. Toto téma bylo vybráno, jelikož zdravotní pojištění, ale také sociální pojištění, je součástí života každého člena společnosti. Mezi poplatníky patří zaměstnanci, zaměstnavatelé, osoby samostatně výdělečně činné a stát. Všechny tyto poplatníky bude tato práce zahrnovat.

Cílem práce bude deskripce sociálního a zdravotního pojištění poplatníků, které je upraveno platnými zákony na území České republiky. Dále vzájemné srovnání zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných z tohoto pohledu. Práce naopak neřeší stanovení výše dávek z pohledu sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Práce se bude skládat z šesti kapitol a bude začínat od druhé kapitoly. Tato kapitola bude věnována vysvětlení základních pojmů zdravotního pojištění, kterými jsou účel zdravotního pojištění, účast na tomto pojištění, volba zdravotní pojišťovny, průkaz pojišťovny, dlouhodobý pobyt v cizině, a dále také související pokuty, penále nebo přeplatky. Bude také věnována vysvětlením pojmů sociálního zabezpečení a to důchodové, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, orgány sociálního zabezpečení. Součástí popisu pojmů budou rovněž pokuty a penále týkající se sociálního zabezpečení.

Třetí kapitola bude pojednávat o sociálním zabezpečení. Na začátku kapitoly bude objasnění účelu a zákony, které upravují sociální zabezpečení. Následně jsou rozebrány subsystémy, kterými jsou důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Dále zde budou charakterizováni jednotliví poplatníci a jejich povinnosti z pohledu zabezpečení, a také vyměřovací základy, výše pojistného a sazeb.

Čtvrtá kapitola, která je zároveň poslední teoretickou kapitolou, zabývá se problematikou zdravotního pojištění. Tak jako v předchozí kapitole je opět zmíněn účel a zákony, které upravují zdravotní pojištění. Následně budou charakterizováni jednotliví poplatníci a jejich povinnosti, tentokrát z pohledu zdravotního pojištění.

Konec čtvrté kapitoly bude věnován vyměřovacím základům, výši pojistného a sazeb u jednotlivých poplatníků.

Pátá kapitola je praktická část, která bude zaměřena na aplikaci poznatků z teoretických kapitol. Praktická část se bude zabývat zhodnocením zákonného pojištění pomocí praktických příkladů. První praktická podkapitola bude porovnávat uplatňování skutečných nebo paušálních výdajů z pohledu osoby samostatně výdělečně činné, pokud má podnikání jako hlavní nebo vedlejší zdroj příjmů. Další podkapitola se zaměří na pojištění zaměstnavatelů a zaměstnanců v rámci pracovního poměru, anebo na základě dohod. Poslední podkapitola se bude zabývat porovnáním odvodů u zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. Pro účely výpočtů byli zvoleni fiktivní poplatníci.

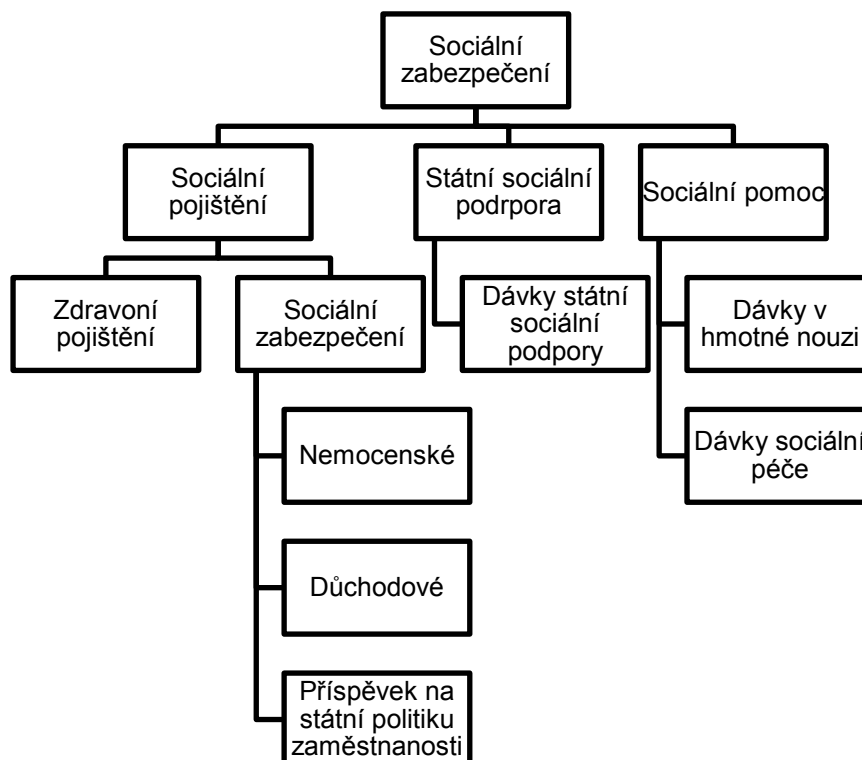
Informace potřebné k vypracování bakalářské práce budou použity z odborných knih specializovaných na oblast zdravotního a sociálního pojištění, platné legislativy, internetových zdrojů jakožto oficiálních stránek příslušných institucí sociálního zabezpečení a orgánů. Pro srovnání těchto pojištění a dávek budou použity internetové stránky Českého statistického úřadu. Veškeré zdroje budou uvedeny v seznamu použité literatury.

V této bakalářské práci bude použita metoda analýzy. Pro srovnání mezi jednotlivými poplatníky bude aplikovaná metoda komparace.

Text bakalářské práce vychází z legislativy účinné k 1. 1. 2017 a práce byla dána k vazbě 3. 5. 2017.

2 Vymezení pracovních pojmů

Tato kapitola se zabývá vysvětlením pojmů, které souvisí se sociálním zabezpečením a také se zdravotním pojištěním v České republice (dále jen „ČR“). Tyto základní pojmy ilustruje Obr. 2.1.

Obr. 2.1 Schéma systému sociálního pojištění¹

2.1 Sociální zabezpečení

Sociální zabezpečení je určeno na vyplácení dávek důchodového, dávek nemocenského a dávek státní politiky zaměstnanosti. Slouží také k realizování nemocenského, důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti. Pojistné na sociální zabezpečení je příjmem státního rozpočtu. Mezi tyto příjmy dále patří pokuty, penále a přirážky k pojistnému.

Systém sociálního zabezpečení obsahuje sociální pojištění, státní sociální podporu prostřednictvím dávek, jedná se tedy o finanční výpomoc státu. A také obsahuje sociální pomoc, která není garantována finančně, ale prostřednictvím služeb státu a i jednotlivých fyzických osob.

¹ Zdroj: Vlastní zpracování.

Sociální zabezpečení pomáhá občanům v sociálních životních situacích. Mezi tyto události patří nemoc, invalidita, těhotenství, narození dítěte, péče o dítě, péče o rodinu, ztráta zaměstnání a úmrtí.

V tomto zabezpečení jsou různé druhy dávek, mezi nejčastější patří peněžitá dávka státu. Dále věcná dávka, která umožňuje poskytování kompenzačních pomůcek, např. průkazka ZTP. Mezi další druh dávek patří sociální služby, které zahrnují například ambulantní, terénní a ubytovací pomoc.

Orgány sociálního zabezpečení

O sociální zabezpečení v České republice se starají orgány sociálního zabezpečení, kterými jsou zejména:

- Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ),
- Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“)
- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo vnitra – zde patří příslušníci Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR a příslušníci ostatních ozbrojených bezpečnostních sborů a bezpečnostních služeb,
- Ministerstvo spravedlnosti – pokud se jedná o příslušníky Vězeňské služby ČR².

Vysvětlení základních pojmů

Zaměstnavatelem se pro účely sociálního zabezpečení považují fyzické nebo právnické osoby, který zaměstnává nejméně jednoho zaměstnance v pracovním poměru nebo na základě dohody o provedení práce (dále jen „DPP“) nebo dohody o pracovní činnosti (dále jen „DPČ“). Zaměstnavateli se také rozumí organizační složky státu a také služební úřady, v kterých státní zaměstnanci vykonávají státní službu.

Zaměstnancem se pro účely sociálního zabezpečení považují zaměstnanci v pracovním poměru, pracující na základě dohody o provedení práce nebo o

² Podle www.mpsv.cz, 2016.

provedení pracovní činnosti, také členové družstev, soudci, poslanci a senátoři atd. Soupis těchto prací a funkcí je uveden v §3 odst. 1/b zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů³.

Za osobu samostatně výdělečně činnou (dále jen „OSVČ“) se pokládá osoba, jež dosáhla alespoň 15 let a zároveň ukončila povinnou školní docházku a vykonává samostatně výdělečnou činnost (dále jen „SVČ“) nebo při této činnosti spolupracuje, dále osoba, jejíž příjmy ze SVČ podléhají zdanění daní z příjmů, jakožto příjmy z podnikání a jiné SVČ. Prováděním SVČ se rozumí:

- podnikání v zemědělství,
- provozování živnosti na základě příslušného oprávnění,
- činnosti společníka v. o. s. anebo komplementáře k. s.,
- činnost umělecká nebo tvůrčí na základě autorskoprávních vztahů,
- jiná činnost vykonávaná na základě oprávnění podle zvláštních předpisů,
- činnost vykonávaná vlastním jménem, na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu⁴.

Pokuty, penále a přeplatky

Pokutu může uložit příslušná OSSZ zaměstnavateli nebo OSVČ za porušení povinnosti až do výše 20 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění či porušení povinnosti, dále až do výše 100 000 Kč při opětovném nesplnění nebo porušení povinnosti. Pokud pokuta byla už za nesplnění nebo porušení povinnosti udělena.

Penále je vyměřováno, pokud nebylo pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než která měla být zaplácena, je plátce pojistného povinen zaplatit penále. Penále činí 0,05 % z dlužné částky za každý nezaplacený kalendářní den. Pro výši zálohy na pojistné platí toto ustanovení obdobně.

³ Zdroj: Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zdroj: Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Přeplatek pojistného se vrací plátcí pojistného nebo jeho právnímu nástupci. Přeplatek vrací OSSZ zaměstnanci, jen pokud si podá písemnou žádost doloženou potvrzením zaměstnavatele. Příslušná OSSZ má povinnost vrátit tento přeplatek na pojistném do jednoho měsíce, od doby kdy byl zjištěn OSSZ⁵.

2.1.1 Nemocenské pojištění

Toto pojištění se řídí zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním cílem nemocenského pojištění je zajistit finanční výpomoc ekonomicky aktivním občanům v situacích jako je nemoc nebo mateřství, kdy krátkodobě ztratí svůj příjem.

2.1.2 Důchodové pojištění

Důchodové pojištění je součástí důchodového systému, který je založen na povinném základním důchodovém pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Poté také na důchodovém spoření podle zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů, dále na doplňkovém penzijním spoření podle zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů, které nahradilo penzijní připojištění se státním příspěvkem.

Základní povinné důchodové pojištění je dávkově definované, což znamená určitým způsobem definované výše dávek, které účastníci mají pobírat. Odtud se pak stanoví i výše příspěvků. Dále toto pojištění je průběžně financované, je univerzální a zabezpečuje všechny ekonomicky aktivní osoby. Důchodové pojištění má právní úpravu jednotnou pro všechny pojištěnce. Jen z pohledu organizačně-administrativního hlediska platí určité odchylky pro tzv. silové rezorty. Mezi silové rezorty patří např. hasiči, vojáci, policisté, celníci⁶.

2.1.3 Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti se řídí zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPSZ“). A také zákonem č. 435/2004 Sb., o

⁵ Zdroj: Ženíšková, 2016.

⁶ Podle: www.mpsv.cz, 2016.

zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškami a nařízením vlády. Správu v oblasti státní politiky provádí Ministerstvo práce a sociálních věcí a dále příslušné úřady práce. Státní politika zaměstnanosti se stará o to, aby byl co nejmenší rozdíl mezi nabídkou pracovních sil a poptávkou po nich. Snaží se o zabezpečení práva občana na práci. Podporuje budoucí zaměstnance k získání práce např. formou rekvalifikací. Nabízí zaměstnavatelům příspěvky na zřizování nových pracovních míst. Aktivní politika poskytuje poradenství a programy k řešení zaměstnanosti.

2.2 Zdravotní pojištění

Na základě veřejného zdravotního pojištění je buď plně nebo částečně hrazena zdravotní péče poskytnutá pojištěnci. Cílem zdravotní péče je udržet nebo také zlepšit zdravotní stav pojištěnce. Zdravotní pojištění zajišťují zdravotní pojišťovny v dané zemi.

Vznik a zánik zdravotního pojištění

Zdravotní pojištění vždy vzniká dnem narození, pokud jde o osobu, která má trvalý pobyt na území ČR. Dále vzniká, pokud se osoba, která nemá trvalý pobyt na území ČR, stala zaměstnancem. A v neposlední řadě pokud osoba získá trvalý pobyt na území ČR.

Zdravotní pojištění zaniká většinou dnem smrti pojištěnce nebo jeho prohlášením za mrtvého. V dalších případech kdy osoba, která nemá trvalý pobyt na území ČR, přestala být zaměstnancem anebo osoba, která ukončila trvalý pobyt na území ČR⁷.

Účast na zdravotním pojištění

Zdravotní pojištění je za zákona č. 48/1997 Sb., povinné:

- pro osoby, které mají trvalý pobyt na území ČR,
- pro osoby, které nemají trvalý pobyt na území ČR, ale jsou zaměstnány u zaměstnavatele, který má trvalý pobyt nebo sídlo na tomto území.

⁷ Zdroj: Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Volba zdravotní pojišťovny

Každý pojištěnec má právo si vybrat svou zdravotní pojišťovnu podle ustanovení § 11a zákona o veřejném zdravotním pojištění. Zdravotní pojišťovnu lze měnit jen jednou za dvanáct měsíců podáním přihlášky, k dalším podaným přihláškám se již nepřihlíží.

Zdravotní pojišťovnu lze změnit podáním podepsané a vyplněné přihlášky osobně na kterémkoliv pracovišti pojišťovny nebo písemně, a to v období od 1. ledna do 30. března (ke změně pojišťovny dochází od 1. července téhož roku), a v období od 1. července do 30. září (ke změně dojde od 1. ledna následujícího roku).

V souladu se zákonem jsou pojištěni u Vojenské zdravotní pojišťovny ČR vojáci v činné službě a dále i žáci, studenti vojenských škol. Od téhle pojišťovny smějí odejít, pokud byli u ní pojištěni nejméně dvanáct měsíců.

Narozené dítě se stává pojištěncem u té zdravotní pojišťovny, u které je pojištěna v den porodu matka. Zákonný zástupce musí dítě přihlásit do osmi dnů ode dne narození dítěte. Zákonný zástupce může požádat o změnu zdravotní pojišťovny až poté, co má dítě přidělené rodné číslo.

Názvy a kódy zdravotních pojišťoven:

- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, kód 111,
- Vojenská zdravotní pojišťovna ČR, kód 201,
- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, kód 205,
- Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, kód 207,
- Zaměstnanecká pojišťovna Škoda, kód 209,
- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR, kód 211,
- Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna, kód 213⁸.

⁸ Zdroj: Červinka, 2016.

Průkaz pojištění

Každý pojištěnec má povinnost předkládat platný průkaz pojištění ve všech zdravotních zařízeních. Obsahuje údaje o jménu, příjmení, číslu pojištění, popřípadě titulu. Číslem pojištění je buď rodné číslo, nebo číslo určené zdravotní pojišťovnou. Titul se na průkazu pojištění uvádí jen v případě, kdy si o něj klient požádá. Zdravotní pojišťovny jsou povinny tento průkaz vystavit bezplatně.

Dlouhodobý pobyt občana v cizině

Tímto pobytem je považován nepřetržitý pobyt, který je delší než šest měsíců. Pojistné v ČR není povinen platit, pokud je v cizině pojištěnec zdravotně pojištěn a učinil u této pojišťovny písemné prohlášení o této skutečnosti. Od 1. 9. 2015 platí, že pokud nepředloží doklad o uzavřeném pojištění v cizině a jeho době trvání, má povinnost doplatit zpětně pojistné, tak jako by k odhlášení nikdy nedošlo⁹.

Vysvětlení základních pojmů

Pro účely zdravotního pojištění se zaměstnavatelem považuje fyzická nebo právnická osoba, která zaměstnává zaměstnance, je plátcem příjmů ze závislé činnosti, podle § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů (dále „ZDP), a má trvalý pobyt nebo sídlo na území ČR.

Za zaměstnance je považována fyzická osoba, jež je zaměstnána, a plynou nebo by ji měly plynout příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků podle § 6 ZDP.

Pro účely zdravotního pojištění se za OSVČ považují osoby, které:

- podnikají v zemědělské výrobě, hospodaří v lesích a na vodních plochách,
- provozují živnost na základě příslušného oprávnění,
- vykonávají činnost společníka v. o. s. anebo komplementáře k. s.,
- vykonávají činnost uměleckou nebo tvůrčí na základě autorskoprávních vztahů,

⁹ Zdroj: Kolektiv autorů, 2016.

- provozují živnost vykonávanou na základě oprávnění podle zvláštních předpisů,
- vykonávají nezávislé povolání, které není ani podnikáním ani živností podle zvláštních předpisů,
- vykonávají činnost mandátáře na základě smlouvy mandátní uzavřenou podle obchodního zákoníku,
- spolupracují s osobami SVČ, pokud na ně lze rozdělovat příjmy a výdaje¹⁰.

Pokuty, penále a přeplatky

Pokuty se udělují plátcům pojistného ve správním řízení. Nejdříve je obdrženo příslušnou zdravotní pojišťovnou oznámení o zahájení správního řízení. Kde se plátcí dozví, kterou konkrétní povinnost porušili, čeho se týká a je poskytnuta lhůta pro vznesení námitek. Pokud nejsou námitky nebo je pojišťovna neakceptuje, vydá platební výměr na zaplacení pokuty.

Penále vzniká, pokud platba pojistného nebyla zaplacená ve stanovené lhůtě, nebo byla zaplacená opožděně nebo v nižší částce, než je stanoveno zákonem. Od 1. ledna 2007 činí sazba penále 0,05 % z dlužné částky za každý den kdy je plátcé v prodlení. Penále se nepředepíše v případě, že platba byla provedena, ale pod špatným variabilním symbolem.

Z pohledu zaměstnanců mohl vzniknout přeplatek jen v případě, kdy v minulosti byl překročen maximální vyměřovací základ. Od roku 2015 byl ale tento maximální vyměřovací základ zrušen, tudíž nevznikne z toho důvodu zaměstnanci přeplatek. Pokud vznikne zaměstnavateli přeplatek, má dvojí možnost. Buď sníží odváděné pojistné o zjištěný přeplatek, nebo nemusí třeba i více měsíců pojistné platit. Přeplatek je povinna pojišťovna vrátit do jednoho měsíce. Pokud si ale není jistý správností výpočtu a odvodu pojistného, je vhodné požádat pojišťovnu o provedení kontroly a ta poté přeplatek vrátí. OSVČ platí pojistné formou záloh, pokud tyto zálohy převýší výši pojistného, vzniká přeplatek. Tento přeplatek buď dostane,

¹⁰ Zdroj: Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

pokud o něj požádá formou žádosti, za žádost se považuje i předložení přehledu, anebo má možnost přeplatek převést na úhradu části záloh¹¹.

2.2.1 Základní povinnosti pojištěnců

Účast ve veřejném zdravotním pojištění znamená nejen práva, nýbrž i řadu povinností, především:

- plnění oznamovací povinnosti,
- sdělení své zdravotní pojišťovny zaměstnavateli,
- hrazení zdravotní pojišťovně pojistné,
- realizování povinnosti spojené se zdravotní péčí,
- prokazování se průkazem pojištěnce,
- oznámení pojišťovně změnu jména, příjmení, pobytu nebo rodného čísla do třiceti dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

Oznamovací povinnosti pojištěnců jsou zejména oznámení o zahájení, případně ukončení SVČ do osmi dnů pomocí jednotného registračního formuláře. Oznámení o tom, že se stal osobou bez zdanitelných příjmů. Oznámení o neplnění oznamovací povinnosti zaměstnavatelem. Oznámení o skutečnostech, které rozhodují pro vznik nebo zánik povinnosti platit pojistné státem. Dále je povinen provést registraci dítěte u té pojišťovny, u které byla pojištěna matka v době porodu¹².

2.3 Dílčí závěr

Kapitola se zabývala vysvětlením základních pojmů sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Z pohledu zdravotního pojištění se jednalo o účel a účast na zdravotním pojištění, volbu zdravotní pojišťovny, průkaz pojišťovny a v neposlední řadě dlouhodobý pobyt občana v cizině. U sociálního zabezpečení byly rozebrány orgány sociálního zabezpečení a dále důchodové, nemocenské pojištění a v neposlední řadě příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Jak z pohledu

¹¹ Zdroj: Červinka, 2016.

¹² Zdroj: Červinka, 2016.

zdravotního pojištění, tak sociálního zabezpečení byly vysvětleny pokuty, přeplatky a penále.

3 Analýza sociálního zabezpečení v České republice

Sociální zabezpečení slouží k docílení sociálního bezpečí pomocí sociálních institucí, které poskytují občanům dávky, služby a azyl. Toto zabezpečení si klade za cíl zmírnění, prevenci a odstranění následků nepříznivých sociálních událostí. Slouží k uspokojování sociálních potřeb ve vztahu s nemocí, zdravotním postižením, invaliditou, stářím, mateřstvím a rodičovstvím, nezaměstnaností a také úmrtím živitele¹³.

Pojistné sociálního zabezpečení je upraveno právními předpisy a to ZPSZ. Na účet příslušné OSSZ se odvádí pojistné.

3.1 Základní informace o pojistném na sociální zabezpečení

Výše sazeb a vyměřovací základy se mění dle druhů poplatníků, proto je důležité si tuto část rozebrat. Tato podkapitola bude proto této teorii věnována.

Poplatníci pojistného

Mezi poplatníky pojistného za sociální zabezpečení se řadí zaměstnanci, zaměstnavatelé, OSVČ, a v neposlední řadě osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění.

Pojistné za nemocenské pojištění u OSVČ se platí, pokud jsou účastny nemocenského pojištění podle předpisů o nemocenském pojištění. Pokud ne, platí pouze pojistné za důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění jsou za období, kdy jsou účastné tohoto pojištění povinny platit pojistné za důchodové pojištění.

Pokud se dobrovolně účastní nemocenského pojištění zahraniční zaměstnanci, jsou povinni platit pojistné za nemocenské pojištění. Zahraničními zaměstnanci se pro tyto účely rozumí ti, kteří pracují pro zaměstnavatele se sídlem na území státu, se kterým ČR neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, a tento zaměstnanec je činný pro zaměstnavatele na území ČR¹⁴.

¹³ Zdroj: Duková, Duka, Kohoutová, 2013.

¹⁴ Zdroj: Ženíšková, 2016.

3.2 Důchodové pojištění

Ze základního důchodového pojištění jsou poskytovány tyto druhy důchodů:

- starobní, včetně předčasného starobního důchodu,
- invalidní,
- vdovský a vdovecký,
- sirotčí.

Starobní důchod patří mezi základní a nejčastější dávky systému důchodového pojištění. Aby občan dostal starobní důchod, musí dosáhnout určitého věku a získat stanovenou dobu pojištění.

Nárok na invalidní důchod má občan, který splňuje podmínky:

- nedosáhl věku 65 let,
- získal potřebnou dobu pojištění,
- byl uznán invalidním.

Souvisí-li invalidita s pracovním úrazem nebo chorobou z povolání podmínka potřebné doby pojištění se nesleduje. Pojištěnec je invalidní, pokud z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o nejméně 35 %. Za podmínky, že pracovní schopnost poklesla nejméně o 35 % ne však více než 49 %, se jedná o invaliditu prvního stupně. Jestliže pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 % ne však více než 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. Pokud poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně¹⁵.

Pozůstalostní důchod se rozumí vdovský, vdovecký a sirotčí důchod. Mezi základní podmínky patří, že zemřelý pobíral starobní nebo invalidní důchod nebo zemřelý ke dni smrti splnil podmínky pro nárok na starobní nebo invalidní důchod. Při splnění nároku náleží sirotčí důchod po dobu nezaopatřenosti, nejdéle však do 26 let věku dítěte. Při splnění nároku náleží vdovský/vdovecký důchod po dobu jednoho roku a dále podle nároků po uplynutí této doby, patří zde např. péče o nezaopatřené dítě, péče o invalidní dítě. Zánik vdovského/vdoveckého důchodu může nastat

¹⁵ Podle Arnoldová, 2012.

uzavřením manželství. Výše důchodů zobrazuje Tab. 3.1 a to dle druhu důchodu v jednotlivých letech.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Starobní důchod	muži	11 254	11 714	11 962	12 165	12 274	12 566
	ženy	9 204	9 599	9 797	9 970	10 065	10 316
Plný invalidní důchod	muži	10 142	10 482	10 597	10 676	10 664	10 804
	ženy	9 075	9 435	9 596	9 730	9 784	9 972
Vdovský důchod		6 744	6 989	7 104	7 216	7 250	7 395
Vdovecký důchod		5 660	5 920	6 076	6 240	6 314	6 477
Sirotčí důchod	muži	5 153	5 414	5 534	5 645	5 693	5 827
	ženy	5 226	5 440	5 554	5 668	5 713	5 842

Tab 3.1 Průměrná měsíční výše důchodů v ČR v Kč dle druhu¹⁶

Důchod se skládá ze dvou složek:

- ze základní výměry, která je stanovena pevnou částkou stejnou pro všechny druhy důchodů bez ohledu na délku doby pojištění a výši výdělku,
- z procentní výměry.

Základní výměra důchodu se od ledna 2017 zvyšuje o 110 Kč. Jde tedy o zvýšení z 2 440 Kč na 2 550 Kč.

Pokud jsou splněny současně podmínky nároku na výplatu více důchodů téhož druhu nebo na výplatu invalidního nebo starobního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to ten vyšší. Pokud vznikne nárok na výplatu starobního nebo invalidního důchodu a na výplatu vdovského, vdoveckého důchodu anebo sirotčího důchodu, vyplácí se vyšší důchod v plné výši a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry. Nárok na důchod posuzuje ČSSZ v případě příslušníků ozbrojených sil a sborů rozhodují orgány sociálního zabezpečení ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti¹⁷.

¹⁶ Zdroj: Vlastní zpracování podle Českého statistického úřadu, www.czso.cz, 2016.

¹⁷ Zdroj: Duková, Duka, Kohoutová, 2013, s. 77.

3.3 Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění je upraveno zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, popisuje:

- úpravu nemocenského pojištění,
- nároky z tohoto pojištění a stanovení výše poskytovaných dávek,
- posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění,
- organizační uspořádání nemocenského pojištění
- řízení nemocenského pojištění¹⁸.

Pojistné na nemocenské pojištění je upraveno ZPSZ.

Systém nemocenského pojištění je určen pro výdělečně činné osoby, které při krátkodobé sociální události ztratí svůj příjem a tento systém je zabezpečí peněžitými dávkami nemocenského pojištění. Mezi krátkodobé sociální události patří tzv. dočasná pracovní neschopnost z důvodu nemoci, úrazu nebo také karantény, dále těhotenství, mateřství, ošetřování člena rodiny a péče o dítě.

Podmínky účasti na nemocenském pojištění

Fyzické osoby se účastní nemocenského pojištění:

- povinně, tj. zaměstnanci v pracovním nebo služebním poměru, např. příslušníci Hasičského záchranného sboru ČR, Policie ČR, poslanci, prezident, dobrovolní pracovníci pečovatelské služby, odsouzení ve výkonu trestu odnětí svobody zařazení do práce a členové družstev, soudci, zaměstnanci na základě dohody o provedení práce a dohody o provedení pracovní činnosti,
- dobrovolně, zde patří OSVČ a zahraniční zaměstnanci.

V Tab. 3. 2 je uveden počet osob, které se účastní nemocenského pojištění.

¹⁸ Zdroj: Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

	2010		2014		2015	
	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži
Zaměstnanci	2 010 868	2 121 903	2 150 659	2 207 779	2 171 992	2 245 623
OSVČ	65 968	112 221	40 598	65 111	33 740	55 657

Tab 3.2 Průměrný počet osob nemocensky pojištěných¹⁹

Pokud se tedy OSVČ nepřihlásí k nemocenskému pojištění a dostane se do krátkodobé sociální události, nemá nárok na žádnou dávku. Např. nedostane peněžitou pomoc v mateřství ani nemocenskou.

Podmínky účasti na pojištění:

- výkon zaměstnání na území ČR,
- sjednaná částka započitatelného příjmu činní minimálně 2500 Kč měsíčně²⁰.

V případě zaměstnání malého rozsahu, kdy je sjednaná částka nižší než 2 500 Kč, je zaměstnanec pojištěn jen v těch měsících, kdy dosáhl alespoň započitatelného příjmu tj. 2 500 Kč. Zaměstnanec je účastněn pojištění i tehdy, pokud u téhož zaměstnavatele v daném měsíci vykonával několik zaměstnání malého rozsahu a součet těchto příjmů dosáhl 2 500 Kč.

Jestliže však je zaměstnanec zaměstnán na DPP, aby byl pojištěn, musí mít příjem vyšší než 10 000 Kč měsíčně. Zaměstnanci jsou rovněž pojištěni, jestliže vykonávají u téhož zaměstnavatele více DPP a úhrn těchto příjmů dosáhl 10 000 Kč.

Dávky nemocenského pojištění

Mezi dávky nemocenského pojištění patří nemocenské, ošetrovné, peněžitá pomoc v mateřství a v neposlední řadě vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. Nárok na dávky nemocenského pojištění vzniká jen v době pojištění nebo po skončení pojištění v ochranné lhůtě. Výluky z ochranné lhůty např. poživatel starobního nebo III. stupně invalidního důchodu, studenti po výkonu zaměstnání o prázdninách, práce na základě dohody o provedení pracovní činnosti. Jsou zde i

¹⁹ Zdroj: Vlastní zpracování podle Českého statistického úřadu.

²⁰ Podle Arnoldová, 2012.

různé překážky na výplatu dávek jakožto pokračování ve výdělečné činnosti, vazba nebo také výkon trestu. Pouze nárok na jednu dávku při souběhu několika pojištění.

Zaměstnanec nebo OSVČ pokud je ošetřujícím lékařem uznána dočasně pracovně neschopná, má nárok na nemocenské dávky od 15. dne, kdy začala trvat dočasná pracovní neschopnosti do konce trvání dočasné pracovní neschopnosti, nejdéle však 380 kalendářních dnů. OSVČ se musí účastnit dobrovolného nemocenského pojištění nejméně po dobu třech měsíců bezprostředně přecházejících dni vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Zaměstnanci náleží pod dobu prvních čtrnácti kalendářních dnů náhrada mzdy, kterou poskytne zaměstnanci zaměstnavatel podle zákoníku práce. Tato náhrada náleží zaměstnanci od čtvrtého pracovního dne, při karanténě od prvního pracovního dne. Tab. 3.3 ilustruje výši nemocenské dávky od 15. dne pracovní neschopnosti.

Měsíční vyměřovací základ	1. měsíc	2. měsíc a další
11 000	3 136	5 880
12 000	3 424	6 420
13 000	3 696	6 930
14 000	3 984	7 470
15 000	4 272	8 010
16 000	4 560	8 550
17 000	4 848	9 090
18 000	5 120	9 600
19 000	5 408	10 140
20 000	5 696	10 671
21 000	5 984	11 220
22 000	6 256	11 730
23 000	6 544	12 270
24 000	6 832	12 810
25 000	7 104	13 320
26 000	7 392	13 860
27 000	7 680	14 400
28 000	7 968	14 940
29 000	8 208	15 390
30 000	8 400	15 750
35 000	9 360	17 550
40 000	1 304	19 320
45 000	11 056	20 730

Tab. 3.3 Výše nemocenské dávky v Kč od 15. dne pracovní neschopnosti podle výše příjmu v Kč²¹

²¹ Zdroj: Vlastní zpracování podle kalkulačky na www.mpsv.cz.

Nemocenské dávky vyplacené ČSSZ jsou proplaceny za všechny dny v týdnu. Zaměstnavatel nevyplácí nemocenské dávky za víkendy.

Nemocenské dávky náleží také, jestliže ke vzniku dočasné pracovní neschopnosti došlo skončení pojištěného zaměstnání v tzv. ochranné lhůtě. Ochranná lhůta pokud je uplatňována při nároku na nemocenské dávky, je sedm kalendářních dnů ode dne skončení zaměstnání. Ochranná lhůta neplyne v těchto případech:

- ze zaměstnání zaměstnance, který pobírá starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,
- z dočasného zaměstnání sjednaného jen na dobu dovolené v jiném zaměstnání,
- ze zaměstnání malého rozsahu,
- ze zaměstnání, které je konané na základě DPP,
- ze zaměstnání studenta nebo žáka, které bylo uzavřeno jen na dobu školních prázdnin,
- pokud pojištění odsouzeného skončí v době jeho útěku z místa výkonu trestu odnětí svobody.

Ochranná lhůta dále dosahuje 180 kalendářních dnů u žen, jejichž zaměstnání bylo ukončeno v době těhotenství. Pokud poslední zaměstnání netrvalo 180 dnů, je ochranná lhůta tolik dnů, kolik byla naposledy žena zaměstnána²².

3.4 Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Hlavním cílem státní politiky je usilování o rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou po pracovních místech. Politika zaměstnanosti je soubor opatření, pomocí kterých se dosahuje rovnováhy. V ČR máme aktivní a pasivní politiku zaměstnanosti.

²² Podle Kolektiv autorů, 2016.

Aktivní politika se stará o:

- zajištění zprostředkovatelské, informativní a poradenské služby pomocí Úřadu práce,
- podporu vzniku nových podnikatelských projektů uchazečů o zaměstnání,
- podporu zaměstnavatelů nabízejících odbornou praxi a pracovní místa pro absolventy škol,
- zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením.

Pasivní politika zaměstnanosti se stará o zabezpečení životních podmínek nezaměstnaných formou dávek a podpor. Má sloužit jako náhrada pracovního příjmu a dále sloužit jako motivace k hledání pracovního uplatnění²³.

Právo na zaměstnání má být uplatňováno bez ohledu na rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, členství v politických stranách nebo příslušnost k politickým hnutím, národnost, etnický nebo sociální původ, majetek, zdravotní stav, věk²⁴.

3.5 Sociální pojištění zaměstnanců

Zaměstnanci se účastní pojištění, v případě že:

- vykonávají zaměstnání na území ČR nebo vykonávají zaměstnání v cizině pro zaměstnavatele, který má sídlo na území ČR,
- sjednaná částka započitatelného příjmu ze zaměstnání na základě DPČ činí za kalendářní měsíc alespoň částku rozhodnou pro účast na pojištění, jenž je 2 500 Kč
- zaměstnance pracující na základě DPP po dobu trvání této dohody byl zúčtován příjem v částce vyšší než 10 000 Kč, i při výkonu zaměstnání na základě více dohod o provedení práce u jednoho zaměstnavatele v úhrnu převyšující 10 000 Kč.

²³ Podle Duková, Duka, Kohoutová, 2013.

²⁴ Zdroj: Duková, Duka, Kohoutová, 2013, s. 87.

Druhy příjmů, které mohou nastat z pohledu zaměstnance, jsou uvedeny v Obr. 3.1.

Obr. 3.1 Příjmy ze závislé činnosti²⁵

Podle § 5 ZPSZ se vyměřovací základ stanovuje zvlášť pro zaměstnance, zaměstnavatele a OSVČ. Vyměřovací základ pro zaměstnance se stanoví jako součet příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků²⁶. Započitatelným příjmem se rozumí příjem, který zaměstnavatel zaměstnanci zúčtoval, dále příjem který je předmětem daně a není od daně osvobozen a také příjem, který není uveden v § 5 ZPSZ mezi příjmy, které se do vyměřovacího základu nepočítají²⁷.

Dále lze tento příjem také popsat jako příjem, který se zde rozumí jako peněžní nebo nepeněžní plnění poskytnuté zaměstnanci zaměstnavatelem. Do vyměřovacího základu zaměstnance se nezahrnují náhrady škody, odstupné, odchodné, věnostní příplatek horníků, jednorázová sociální výpomoc zaměstnanci v důsledku živelné pohromy, požáru, ekologické nebo průmyslové havárie.

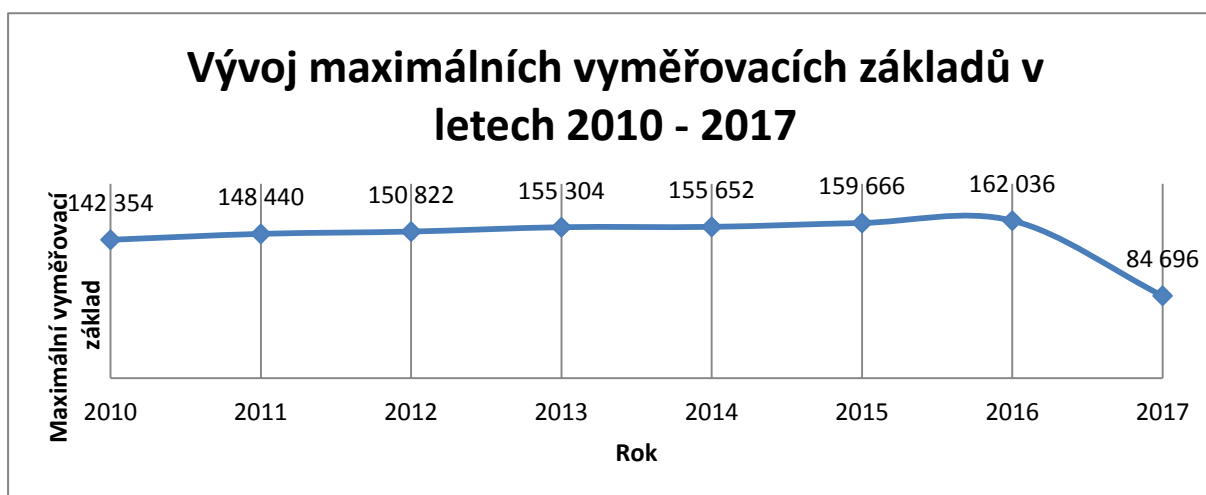
Započitatelným příjmem se rozumí příjem, který zaměstnavatel zaměstnanci zúčtoval, dále příjem který je předmětem daně a není od daně osvobozen a také příjem, který není uveden v § 5 ZPSZ mezi příjmy, které se do vyměřovacího základu nepočítají.

²⁵ Zdroj: Vlastní zpracování

²⁶ Podle zákona č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

²⁷ Podle Kolektiv autorů, 2016.

Maximální vyměřovací základem po placení pojistného u zaměstnance je částka ve výši 48násobku průměrné mzdy. Průměrná mzda činí 28 232 Kč v roce 2017. Kalendářní rok je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje maximální vyměřovací základ. Tento vyměřovací základ u zaměstnance, který vykonává dvě nebo více zaměstnání u téhož zaměstnavatele, z úhrnu vyměřovacích základů ze všech zaměstnání²⁸. Vývoj maximálních vyměřovacích základů lze vidět v Obr. 3.2.

Obr. 3.2 Vývoj maximálních vyměřovacích základů²⁹

Sazba pojistného u zaměstnance činí 6,5 % z vyměřovacího základu, u zahraničního zaměstnance činí 2,3 % vyměřovacího základu. Pojistné se zaokrouhuje na celé Kč nahoru. Pojistné odvádí povinně za zaměstnance zaměstnavatel. Toto pojistné, které zaměstnavatel odvede, srazí zaměstnanci z jeho příjmů, jenž mu zúčtoval. Splatnost pojistného je od 1. do 20. dne následujícího měsíce³⁰.

3.6 Sociální pojištění zaměstnavatelů

Další skupinou poplatníků jsou zaměstnavatelé. Pro účely tohoto pojištění se zaměstnavateli myslí právnické nebo fyzické osoby, které mají alespoň jednoho zaměstnance, organizační složky státu nebo také služební úřady, v nichž zaměstnanci vykonávají státní službu.

²⁸ Podle Přikrylová, 2016.

²⁹ Zdroj: Vlastní zpracování podle Vybíhal a kol., 2015.

³⁰ Podle Ženíšková, 2016.

Vyměřovacím základem pro odvod pojistného na sociální zabezpečení je částka odpovídající součtu vyměřovacích základů všech jeho zaměstnanců. Myslí se zde zaměstnanci, jejichž příjmy podléhají odvodu pojistného na nemocenské pojištění a důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Maximální vyměřovací základ je u zaměstnavatele stejný jako u zaměstnance. Není zde, tak jako u zaměstnance, stanoven minimální vyměřovací základ, tzn., jestliže zaměstnanec nemá zúčtován žádný započitatelný příjem, neplatí za takový měsíc ani zaměstnanec ani zaměstnavatel pojistné na sociální zabezpečení.

Výše sazeb u zaměstnavatele za zaměstnance jsou na důchodové pojištění 21,5 %, na nemocenské pojištění 2,3 % a na státní politiku zaměstnanosti 1,2 %. Tedy celkem 25 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců. Zaměstnavatel má povinnost sám vypočítat pojistné na sociální zabezpečení a odvést je na příslušnou OSSZ.

Pojistné je potřeba zvlášť zaokrouhlovat směrem nahoru. Zvlášť se zaokrouhlí pojistné, které platí zaměstnavatel a to, které je placeno zaměstnavatelem za zaměstnance. Pojistné se platí v české měně buď převodem na účet, nebo pokud pojistné není vyšší, než 10 000 Kč lze ho zaplatit na pokladně OSSZ v hotovosti.

Mezi další povinnost zaměstnavatele patří vyplnění přehledu o výši pojistného, který předloží příslušné OSSZ do 20. dne následujícího měsíce. Do přehledu je povinen uvést číslo účtu, ze kterého platit pojistné, dále výši vyměřovacích základů a výši pojistného³¹.

Zaměstnavatelem odsouzených, kteří vykonávají práci je věznice. Proto pojistné ze započitatelných příjmů vězňů odvádí věznice. Nemocenské pojištění odsouzených neprovádí OSSZ, nýbrž vězeňská služba³².

Mezi hlavní povinnosti zaměstnavatelů ve směru k důchodovému pojištění patří vedení podkladové evidence ve stanoveném rozsahu, vedení, předložení a uchovávání evidenčních listů důchodového pojištění, ohlašovací povinnost, potvrzení zaměstnavatele k žádosti o důchod zaměstnancem. Dále také ohlašování

³¹ Podle Příkrylová, 2016.

³² Podle Ženíšková, 2016.

zaměstnávání zaměstnanců, kteří pobírají starobní důchod, uchovávání mzdových listů nebo účetních záznamů, které jsou potřebné pro účely důchodového pojištění³³.

3.7 Sociální pojištění OSVČ

Výše pojistného pro OSVČ je stanovena:

- na 28 % u důchodového pojištění,
- na 1,2 % u příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- na 2,3 % u dobrovolného nemocenského pojištění.

Celkem činí sociální pojištění OSVČ bez nemocenského pojištění 29,2 %. Výše pojistného se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Povinnosti osob samostatně výdělečně činných

OSVČ, která vykonává svou činnost, jako hlavní SVČ nebo také OSVČ, která vykonává vedlejší SVČ, pokud činnost založila účast na důchodovém pojištění, je povinna:

- vždy platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- platit zálohy na pojistné (OSVČ hlavní je povinna platit zálohy vždy; OSVČ vedlejší je povinna platit zálohy pokud v předchozím kalendářním roce dosáhla příjmu, který jí založil povinnou účast na důchodovém pojištění, nebo v případě že se přihlásila k důchodovému pojištění),
- oznámit skončení důvodu, pro který byla považována za OSVČ vedlejší³⁴.

Výše záloh a účast na důchodovém pojištění v roce 2017 a sociální pojistné za rok 2017

Záloha činí 29,2 % z měsíčního vyměřovacího základu u OSVČ. Výši vyměřovacího základu si OSVČ může stanovit sama, avšak musí platit zálohy

³³ Podle Kolektiv autorů, 2016.

³⁴ Podle Kolektiv autorů, 2016.

alespoň z minimálního vyměřovacího základu. Placení záloh se posuzuje podle toho, zda je OSVČ hlavní anebo vedlejší. Minimální měsíční vyměřovací základ činní 50 % daňového základu za rok 2017 děleno počtem měsíců, v kterých byla činnost vykonávána. Nejméně však tento minimální měsíční vyměřovací základ může být 7 058 Kč u OSVČ hlavní, 2 824 Kč u OSVČ vedlejší. Výše záloh pak je u OSVČ hlavní 2 061 Kč, u OSVČ vedlejší 825 Kč.

Rozhodná částka pro OSVČ vedlejší je 67 756 Kč. Pokud nepodnikala celý rok, částka 5 647 Kč bude násobena počtem měsíců, kdy podnikala.

Minimálním ročním vyměřovacím základem bude 50 % daňového základu. Tento roční minimální vyměřovací základ nemůže být nižší než 84 696 u OSVČ hlavní a 33 888 Kč u OSVČ vedlejší. Pokud činnost nebyla vykonávána po celý rok, snižuje se tento vyměřovací základ o 7 058 Kč u hlavní činnosti anebo o 2 824 Kč u činnosti vedlejší.

Maximálním vyměřovacím základem OSVČ v roce 2017 je částka 1 355 136 Kč. Tato částka se vypočte jako 48násobek průměrné mzdy. Průměrná mzda v roce 2017 činní 28 232 Kč. Maximální vyměřovací základ se nemění podle počtu měsíců, kdy byla činnost vykonávána³⁵.

Nemocenské pojištění

Pojistné na nemocenské pojištění platí OSVČ z měsíčního základu. OSVČ si určuje sama měsíční základ pro výpočet pojistného na nemocenské pojištění. Minimální výše měsíčního základu se bere jako dvojnásobek částky 2 500 Kč, těchto 2 500 Kč je částka u zaměstnanců rozhodná pro účast na nemocenském pojištění. Minimální měsíční základ tudíž je 5 000 Kč.

Maximální měsíční základ se od 1. ledna 2014 vypočítává z vypočteného nebo určeného ročního vyměřovacího základu, který byl uveden naposledy v podaném přehledu, popřípadě z poloviny průměrné mzdy. K podaným přehledům se může přihlížet až za tři kalendářní roky. Měsíční základ se vypočte tak, že se roční vyměřovací základ vydělí počtem měsíců v daném roce, kdy byla činnost vykonávána.

³⁵ Podle: Kolektiv autorů, 2016.

Minimální pojistné na nemocenské pojištění u OSVČ činí 115 Kč. Pojistné je vždy splatné od 1. do 20. dne následujícího měsíce. Pokud OSVČ nezaplatí pojistné nebo ho zaplatí v nižší částce nebo po splatnosti zaniká této osobě účast na nemocenském pojištění.

3.8 Osoby dobrovolně důchodově pojištěné

Osoba dobrovolně důchodově pojištěná si sama platí pojistné na důchodové zabezpečení. Sama si také určuje vyměřovací základ a za kalendářní měsíc platí pojistné. U osoby dobrovolně důchodově pojištěné platí pouze minimální vyměřovací základ a ne i maximální vyměřovací základ, který je u ostatních poplatníků důchodového pojištění. Minimální vyměřovací základ v roce 2017 pro dobrovolné důchodové pojištění činí 7 058 Kč, minimální pojistné měsíčně činí 1 977 Kč (28 % ze 7 058 Kč)³⁶.

Sazba pro odvod pojistného činí 28 % z určeného vyměřovacího základu a je uvedena v § 7 ZPSZ.

Dobrovolně se můžou důchodově pojistit osoby, které dosáhly věku 18 let. Důchodové pojištění vznikne podáním přihlášky k důchodovému pojištění a dále zaplacením pojistného. „Přihláška k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění se uvádí v Příloze č. 6.

Na dobrovolném důchodovém pojištění je možná účast z těchto důvodů:

- vedení uchazeče o zaměstnání v evidenci úřadu práce (účast je možná, pokud po dobu kdy je nezaměstnaný nenáleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci),
- soustavná příprava na budoucí povolání formou studia na střední nebo vysoké škole,
- výdělečná činnost v cizině a dobrovolnická služba³⁷,
- činnost v ČR pro zahraničního zaměstnavatele,

³⁶ Podle Ženíšková, 2016.

³⁷ Podle Arnoldová, 2012.

- výkon funkce poslance v Evropském parlamentu, který byl zvolen na území ČR,
- pobyt v cizině, pokud osoba následovala svého manžela nebo registrovaného partnera, který je státní zaměstnancem podle zákona o státní službě nebo zaměstnancem organizační složky státu do místa vyslání k výkonu práce v zahraničí nebo k výkonu zahraniční služby,
- dobrovolné pojištění bez uvedení důvodu³⁸.

U uchazečů o zaměstnání z doby, po kterou nepobíral podporu, se započtou nejvýše 3 roky za podmínek stanovených v ZDP. Za dobu, kdy neměl nárok na podporu lze pojistné zaplatit kdykoliv zpětně.

U studia, se jako doba pojištěná do 31. prosince 2009 započítává doba studia v rozsahu 6 let, z toho jen 80% po 18. roce věku. Od 31. prosince 2009 se doba studia nezapočítává. Za tuto dobu studia si lze zaplatit pojistné na důchodové pojištění. Důchodové pojištění si lze pro ostatní dobu studia zaplatit kdykoliv³⁹.

Dobrovolného pojištění bez uvedení důvodu mohou být účastny osoby starší 18 let, které podaly přihlášku k důchodovému pojištění. V takovém případě je však účast možná v rozsahu nejvýše 15 let v rámci celého života. Pokud osoba nepodá odhlášku z pojištění, toto pojištění končí posledním dnem období 15 let. Zaplacené pojistné po tomto období se stává přeplatkem. Před dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu jednoho roku bezprostředně před tímto dnem⁴⁰.

3.9 Dílčí závěr

V této kapitole bylo rozebráno sociální zabezpečení, objasnění účelu a zákony upravující zabezpečení. Dále zde byly vysvětleny subsystemy sociálního zabezpečení, a to důchodové pojištění rovněž nemocenské pojištění, také příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. V kapitole byly charakterizováni poplatníci, jejich povinnosti, vyměřovací základy, výše pojistného i sazeb.

³⁸ Zdroj: www.cssz.cz, 2016.

³⁹ Zdroj: Ženíšková, 2016.

⁴⁰ Zdroj: Arnoldová, 2012.

4 Analýza zdravotního pojištění v České republice

Mezi základní úkoly každé zdravotní pojišťovny patří vybírání pojistného na zdravotní pojištění a hrazení zdravotní služby, která byla poskytnuta klientům zdravotní pojišťovny. Aby zdravotní služba byla hrazena pojišťovnou, musí mít pojišťovna uzavřenou smlouvu se zdravotnickým zařízením, které tuto službu poskytlo. Zdravotní pojištění se řídí především zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, dále také zákonem č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů a v neposlední řadě zákonem č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů. Částky, které jsou hrazené zdravotní pojišťovnou za zdravotní služby, jsou uvedeny v Tab. 4.1 Výdaje zdravotních pojišťoven na jednoho pojištěnce podle pohlaví a věkových skupin.

Věková skupina	2010		2012		2013		2014	
	ženy	Muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	Muži
0 - 9	10 244	12 888	11 916	13 520	12 603	14 478	12 681	14 468
10 - 19	9 779	8 404	11 259	9 812	11 626	10 060	11 897	10 403
20 – 29	12 224	7 583	12 487	8 255	12 814	8 662	13 346	8 909
30 – 39	15 043	9 472	15 051	10 175	15 497	10 405	16 210	10 856
40 – 49	16 426	14 003	16 603	13 905	16 935	12 076	17 521	14 418
50 – 59	24 394	24 865	23 423	24 262	23 594	23 696	24 042	24 106
60 – 69	32 994	40 512	32 689	40 921	31 850	40 641	32 745	41 214
70 – 79	46 147	54 370	46 777	57 412	45 432	56 763	47 225	57 479
80+	52 437	57 890	57 327	64 472	57 036	64 336	60 892	66 411
Průměr	21 738	19 502	22 414	20 539	22 608	20 555	23 809	21 500

Tab. 4.1 Výdaje zdravotních pojišťoven na jednoho pojištěnce podle pohlaví a věkových skupin⁴¹

⁴¹ Zdroj: Vlastní zpracování podle Českého statistického úřadu, 2016.

4.1 Základní povinnosti pojištěnců a plátců pojistného

Pojištěnec, pokud se účastní veřejného zdravotního pojištění, má řadu povinností, které musí dodržovat.

Mezi základní povinnosti patří:

- plnění oznamovací povinnosti (např. pokud zaměstnavatel nepřihlásí nebo neodhlásí skutečnost rozhodnou pro platbu pojistného státem),
- sdělení svému zaměstnavateli v den nástupu do práce, u které zdravotní pojišťovny je pojištěn,
- úhrada pojistného příslušné zdravotní pojišťovně,
- prokazování se průkazem pojištěnce ve zdravotnických zařízeních,
- oznámení pojištěncem změnu jména, příjmení, trvalého bydliště nebo rodného čísla do 30 dnů kdy změna nastala příslušné zdravotní pojišťovně,
- plnění povinnosti, která souvisí s jeho zdravotní péčí (např. chození na preventivní prohlídky nebo také placení regulačních poplatků)⁴².

Pojistné se platí bezhotovostním převodem z účtu plátce pojistného na účet příslušné zdravotní pojišťovny v české měně, anebo hotově zaplacením pojistného zaměstnanci, který pracuje na příslušné zdravotní pojišťovně a je pověřen přijímat pojistné. Jestliže obdrží příjem v cizí měně, musí se tento příjem přepočíst na českou měnu, a to způsobem stanoveným zákonem, který upravuje daně z příjmů, tj. kurzem České národní banky.

Pojistné se vždy zaokrouhuje na celé koruny směrem nahoru. Pojistné je splatné od 1. do 20. dne následujícího měsíce, za které se pojistné platí. Jestliže je posledním dnem splatnosti víkend nebo svátek připadne následující pracovní den jako poslední den splatnosti.

⁴² Zdroj: Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud má plátce pojistného dlužné závazky vůči zdravotní pojišťovně, postupuje se podle tohoto pořadí. První se splácí pokuty, přírážky k pojistnému, nejstarší nedoplatky pojistného, běžné platby pojistného a nakonec penále⁴³.

Plátcí pojistného

Výši pojistného za zdravotní pojištění jsou povinni si plátcí sami vypočítat.

Plátcí pojistného jsou podle zákona ve veřejném zdravotním pojištění rozdělení do třech skupin. Jedná se zde o zaměstnavatele, stát a pojištěnce.

Pojištěnec se stává plátcem pojistného, jestliže je:

- zaměstnanec vykonávající činnost, ze které by měly nebo plynou příjmy ze závislé činnosti podle § 6 ZDP,
- osoba bez zdanitelných příjmů,
- OSVČ⁴⁴.

4.2 Zaměstnavatelé

Plátcem části pojistného za své zaměstnance je zaměstnavatel, kromě výjimky u zaměstnanců, kteří jsou dlouhodobě v cizině a jsou tam zdravotně pojištěni a učinili o této skutečnosti písemné prohlášení u zdravotní pojišťovny. Zaměstnavatel je také plátcem části pojistného z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků podle zvláštních právních předpisů, které zúčtoval po skončení zaměstnání bývalému zaměstnanci. Zde se myslí zvláštními právními předpisy např. zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů, atd.

Výše pojistného činí stejně jako v předchozím případě 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období. Rozhodným obdobím v této situaci je kalendářní měsíc⁴⁵.

⁴³ Zdroj: Kolektiv autorů, 2016b.

⁴⁴ Zdroj: Červinka, 2016.

⁴⁵ Zdroj: Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Oznamovací povinnost zaměstnavatelů spočívá v plnění oznámení o těchto skutečnostech:

- den nástupu zaměstnance do zaměstnání, ze kterého mu plynou příjmy podle § 6 ZDP,
- ukončení zaměstnání,
- změna zdravotní pojišťovny zaměstnancem,
- platba pojistného státem.

Pokud zaměstnavateli nastoupí první zaměstnanec, vzniká mu povinnost oznámit základní údaje příslušné zdravotní pojišťovně pomocí formuláře „Příhláška a evidenční list zaměstnavatele“. Formulář je uveden v Příloze č. 1. Mezi další povinnosti zaměstnavatele patří přihlášení nebo odhlášení zaměstnance u příslušné zdravotní pojišťovny k platbě pojistného tiskopisem „Hromadné oznámení zaměstnavatele“. Tiskopis je uveden v Příloze č. 2. Zdravotní pojišťovně zaměstnavatel sděluje základní údaje související s odvodem pojistného pomocí formuláře „Přehled o platbě pojistného zaměstnavatele“. Formulář je uveden v Příloze č. 3. Tento přehled například obsahuje součet vyměřovacích základů jednotlivých zaměstnanců pojištěných u příslušné zdravotní pojišťovny, úhrnnou výši pojistného a také počet zaměstnanců, ke kterým se údaje vztahují⁴⁶.

4.3 Zaměstnanci

Za zaměstnance odvádí zaměstnavatel pojistné ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu. Zaměstnanci z platu srazí jednu třetinu této částky i bez jeho souhlasu, v procentním vyjádření je to 4,5 %. Zbýlých 9 % uhradí zaměstnavatel ze svých prostředků. O tuto zbývající částku pak zaměstnavatel navýší daňový základ zaměstnance.

Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti, které mu zaměstnavatel zúčtoval ve vztahu se zaměstnáním. Jedná se zde o příjmy, které by byli předmětem daně z příjmů fyzických osob podle ZDP a nepatří mezi příjmy osvobozené. Zúčtovaným příjmem se zde rozumí plnění, které bylo zaměstnanci poskytnuto v peněžité nebo nepeněžité formě. Minimálním vyměřovacím základem

⁴⁶ Zdroj: Kolektiv autorů, 2016b.

pro zaměstnance je platná minimální mzda, která platí v měsíci, za který bude pojistné odvedeno⁴⁷.

Už není stanoven maximální vyměřovací základ zaměstnance, zaměstnavatele ani OSVČ. Tím pádem není ani stanovena maximální záloha a ani horní hranice celkové roční výše pojistného⁴⁸.

Dohoda o pracovní činnosti

Pokud je DPČ jediným příjmem zaměstnance a jeho zúčtováný hrubý příjem nedosáhne v kalendářním měsíci částky 2 500 Kč, zaměstnavateli nevzniká povinnost placení pojistného. Zaměstnanec by měl mít ve svém zájmu řešen pojistný vztah alespoň některou z těchto variant:

- měl by být OSVČ,
- měl by mít jiné zaměstnání,
- měl by být osobou, za kterou platí pojistné stát,
- v neposlední řadě by měl být vyňat z českého systému veřejného zdravotního pojištění např., pokud by vykonával výdělečnou činnost v rámci EU nebo z titulu dlouhodobého pobytu v cizině.

Jestliže by tato osoba nesplnila jednu z těchto variant, musela by se sama přihlásit u zdravotní pojišťovny, a stala by se osobou bez zdanitelných příjmů a pojistné by byla povinna sama uhradit.

Je-li zúčtován hrubý příjem zaměstnanci mezi 2 500 Kč až 10 999 Kč a dále pokud se na zaměstnance vztahuje odvod pojistného v minimální mzdě, provádí zaměstnavatel dopočet do minimálního vyměřovacího základu, aby byl zabezpečen odvod pojistného v částce 1 485 Kč v příslušném kalendářním měsíci. Přesáhne-li příjem zaměstnance, který mu zúčtuje zaměstnavatel minimální vyměřovací základ, odvede zaměstnavatel ze skutečného příjmu pojistné ve výši 13,5 %.

Jestliže zaměstnanec má více současně sjednaných DPČ u jednoho zaměstnavatele, příjmy zaměstnance se sčítají a z tohoto součtu se odvádí pojistné.

⁴⁷ Zdroj: Kolektiv autorů, 2016b.

⁴⁸ Zdroj: Kolektiv autorů, 2016a.

Je-li zaměstnanec současně OSVČ posuzuje se, který příjem se bere jako hlavní zdroj příjmů⁴⁹.

Dohoda o provedení práce

V případě že je osoba zaměstnaná na základě DPP a přesáhne částku zúčtovaného příjmu ve výši 10 000 Kč, bude placeno pojistné na zdravotní pojištění. Zaměstnavatel bude mít povinnost odvést pojistné ve výši 13,5 % z příjmu. Obdobně se i zde u jednoho zaměstnavatele sčítají příjmy z více DPP.

V tomhle případě, kdy se platí pojistné na základě DPP, platí především tyto zásady:

- nehraje zde roli, zda zaměstnanec pracuje na dohodu po část nebo celý kalendářní měsíc, rozhodující je výše příjmu za rozhodující období,
- pokud příjem na základě této dohody nepřesáhne 10 000 Kč v kalendářním měsíci, nepovažuje se osoba za zaměstnance a zaměstnavatel ji nepřihlašuje u zdravotní pojišťovny. Opětovně jako u DPČ zde platí, že pokud zaměstnanec nesplňuje ve svém zájmu skutečnosti jakožto např. je dále OSVČ, atd. Stává se osobou bez zdanitelných příjmů a zaplatí pojistné ve výši 1 485 Kč.

V případě že pojištěnec není evidován v českém systému veřejného pojištění v některé z těchto kategorií a to jako zaměstnanec, podnikatel nebo OSVČ, pohlíží se na něj jako na osobu bez zdanitelných příjmů⁵⁰.

4.4 Osoby samostatně výdělečně činné

Pojistné na zdravotní pojištění platí OSVČ ve formě záloh a doplatku na pojistném. Pojistné se platí ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu. Pojistné a také doplatek je povinna si OSVČ vypočítat sama.

Vyměřovací základ se stanoví jako 50 % z rozdílu mezi příjmy ze samostatné činnosti a výdaji, které slouží na dosažení, zajištění a udržení příjmů. U OSVČ se do

⁴⁹ Zdroj: Kolektiv autorů, 2016a.

⁵⁰ Zdroj: Kolektiv autorů, 2017.

vyměřovacího základu zahrnují příjmy a výdaje podle § 7 odst. 1 a odst. 2 a § 24 ZDP⁵¹.

„Minimální roční vyměřovací základ je stanoven jako 12násobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok, který o 2 roky předchází roku, pro který je vyměřovací základ stanovován⁵².“ Minimální vyměřovací základ neplatí pro OSVČ za kterou platí pojistné stát a dále OSVČ:

- která je zaměstnancem a platí pojistné za zaměstnání nejméně z minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance,
- která pečuje osobně, řádně a celodenně o jedno dítě do 7 let věku nebo alespoň o dvě děti do 15 let věku,
- která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P,
- která měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství v době pracovní neschopnosti,
- která nesplňuje potřebnou dobu zaměstnání pro přiznání starobního důchodu, ale má věk potřebný pro tento nárok.

Jak už bylo zmíněno OSVČ jsou povinny platit zálohy na zdravotní pojištění. Záloha činí 13,5 % z měsíčního vyměřovacího základu. Měsíčním vyměřovacím základem u záloh se bere částka, která připadá za předchozí kalendářní rok na jeden měsíc z těch měsíců, kdy byla SVČ vykonávána alespoň po část měsíce. Zálohy na toto pojistné neplatí OSVČ, která:

- nemá SVČ jako hlavní zdroj příjmů a je současně zaměstnancem, ze zaměstnání je odváděno alespoň minimální pojistné a výdělek z podnikání je nižší než ze zaměstnání,
- měla příjem ze zaměstnání v předchozím kalendářním roce, který dosáhl maximálního vyměřovacího základu, může se jednat i o souběh více zaměstnání,

⁵¹ Zdroj: Pilátová a kolektiv, 2016.

⁵² Zdroj: Pilátová a kolektiv, 2016, s. 260.

- je práce neschopná po celý kalendářní měsíc anebo měla nařízenou karanténu podle zvláštních předpisů,
- má nulový vyměřovací základ a zároveň pro ni neplatí minimální vyměřovací základ,
- zahájila podnikání, zároveň plátcem pojistného je stát, nemusí tato osoba platit zálohy na pojistné v prvním roce zahájení činnosti. Až po podání daňového přiznání za uplynulý kalendářní rok zaplatí pojistné.

Zahájení podnikání je OSVČ povinna oznámit pomocí formuláře „Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti“. Formulář se uvádí v Příloze č. 4. Zálohu je možné snížit písemným požádáním o snížení zálohy na pojistné na základě žádosti OSVČ, kterou podává zdravotní pojišťovně. Žádost se podává pomocí formuláře „Žádost o snížení zálohy na pojistné pro OSVČ“.

Nejpozději do jednoho měsíce, ode dne kdy měla podat daňového přiznání je OSVČ povinna podat „Přehled o příjmech a výdajích“ ze SVČ a úhrnu záloh na pojistné. Formulář je uveden v Příloze č. 5. Můžou této osobě po podání přehledu nastat tři situace. OSVČ může mít buď nedoplatek, přeplatek nebo se můžou zálohy rovnat skutečnému pojistnému. Nedoplatek je povinna uhradit pojišťovně do 8 dnů podání přehledu. Pokud vznikne přeplatek, pojišťovna ho musí vrátit do 30 dnů po podání žádosti o vrácení přeplatku. Přehled je pokaždé žádostí o vrácení přeplatku⁵³.

4.5 Stát

Pojistné na zdravotní pojištění ve většině případů platí stát. Stát platí pojistné ze státního rozpočtu a je plátcem pojistného:

- za nezaopatřené děti,
- za osobu studující denní studium v jednoletých kurzech cizích jazyků,
- za poživatele důchodu,
- za příjemce rodičovského příspěvku,
- ve zvláštních případech, kdy je plátcem pojistného stát,

⁵³ Podle Pilátová a kolektiv, 2016.

- za ostatní skupiny⁵⁴.

Stát platí pojistné za tyto osoby ve výši 13,5 % z částky, která se rovná vyměřovacímu základu pro platbu pojistného státem.

V roce 2017 činí výše vyměřovacího základu 6 814 Kč. Tento vyměřovací základ slouží také jako maximální hodnota, o kterou mohou zaměstnavatelé snížit zaměstnancům vyměřovací základ, pokud se jedná o zaměstnance, kteří mají přiznán invalidní důchod a jsou zaměstnání u zaměstnavatele, který zaměstnává více než 50 % osob se zdravotním postižením. Pojistné, které je placeno státem za tyto osoby v roce 2017 činí 920 Kč měsíčně⁵⁵. Vývoj těchto částek ukazuje následující tabulka s názvem Tab. 4.1 Vyměřovací základy a pojistné za určité období.

Období od – do	Vyměřovací základ osoby hrazené státem v Kč	Pojistné hrazené státem za jednoho pojištěnce v Kč
1. 1. 2008 – 31. 12. 2009	5 013	677
1. 1. 2010 – 31. 10. 2013	5 355	723
1. 11. 2013 – 30. 6. 2014	5 829	787
1. 7. 2014 – 31. 12. 2015	6 259	845
1. 1. 2016 – 31. 12. 2016	6 444	870
1. 1. 2017	6 814	920

Tab. 4.1 Vyměřovací základy a pojistné za určité období⁵⁶

Nezaopatřené dítě

Nezaopatřeným dítětem se podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, považuje dítě do ukončení povinné školní docházky, a dále do 26. roku věku, v případě že se soustavně připravuje na budoucí povolání. Dále pak se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost. V poslední řadě nejsou schopny vykonávat soustavnou výdělečnou činnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu.

⁵⁴ Podle Kolektiv autorů, 2016b.

⁵⁵ Zdroj: Kolektiv autorů, 2016b.

⁵⁶ Zdroj: Vlastní zpracování podle Všeobecné zdravotní pojišťovny, 2017

4.6 Osoby bez zdanitelných příjmů

Osoby bez zdanitelných příjmů patří mezi poslední skupinu plátců na zdravotní pojištění. Pro tuto skupinu osob se používá označení „OBZP“. Nepatří sem ale osoby, které i když nemají žádné zdanitelné příjmy, tak je za ně plátcem pojistného stát.

Za osobu bez zdanitelných příjmů se pokládá taková osoba, která nemá příjmy ze zaměstnání podle § 6 ZDP, nemá příjmy ani ze SVCČ podle § 7 ZDP a také osoba za kterou není plátcem pojistného stát. A tato situace trvá po celý kalendářní měsíc. Měsíční pojistné vypočtené z vyměřovacího základu, jenž je v roce 2017 minimální mzda, musí platit pojištěnec sám. Výše pojistného je stejná jako minimální měsíční pojistné zaměstnanců. Pojistné je splatné od prvního měsíce, za který je placeno až do osmého dne následujícího měsíce. Pokud splatnost vyjde na víkend nebo svátek, vždy se bere další pracovní den.

Mezi osoby bez zdanitelných příjmů například patří:

- studenti, kteří studují na škole, která se nepovažuje za soustavnou přípravu na budoucí povolání,
- studenti, kteří nenastoupí po ukončení studia do zaměstnání ani nezačnou podnikat nebo studenti starší 26 let,
- ženy v domácnosti, za které neplatí pojistné stát, jelikož nespádají do žádné kategorie,
- zaměstnanci, kteří pracují na základě DPP a nedosáhnou příjmu ve výši částky, jenž je podmínkou pro účast na nemocenském pojištění,
- členové církevního řádu,
- nezaměstnaní, jež nejsou v evidenci úřadu práce,
- osoby žijící z úspor nebo mají pouze příjmy z pronájmu,
- atd.⁵⁷.

⁵⁷ Zdroj: Červinka, 2016.

4.7 Dílčí závěr

Tato kapitola se zabývala analýzou zdravotního pojištění, vysvětlením základních povinností pojištěnců, a tím kdo je plátcem pojistného. Dále text analyzoval zdravotní pojištění u jednotlivých plátců, jako jsou zaměstnavatelé, zaměstnanci, samostatně výdělečné osoby, stát a v neposlední řadě osoby bez zdanitelných příjmů.

5 Zhodnocení systémů zákonného pojištění

Cílem následující kapitoly je aplikace teoretických poznatků z předchozích kapitol. V této kapitole bude použita komparace odvodů OSVČ, zaměstnanců a zaměstnavatelů v rámci sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění v ČR.

5.1 Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění OSVČ

Z důvodů povinných odvodů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění je poměrně důležitá skutečnost, zda se jedná o hlavní či vedlejší podnikatelskou činnost. Tyto odvody představují jednu z nejdůležitějších položek rozpočtu každého podnikatele.

5.1.1 Výdělečná činnost hlavním zdrojem příjmů

Pan Markus zahájil v roce 2016 své podnikání. Začal podnikat jako elektrikář. Práce elektrikáře patří dle živnostenského zákona do živností volných. Podnikatelská činnost trvala po celý rok. Jeho živnost je jediným zdrojem příjmů, tedy se zde jedná o činnost hlavní. Pan Markus má možnost volby, jaké výdaje bude uplatňovat, jestli skutečné anebo výdaje procentem z příjmů. Příjem z podnikání je ve výši 1 040 900 Kč. Výdaje na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů činí 720 200 Kč. Podnikatel platil v roce 2016 zálohy v minimální výši. Na zálohách celkem odvedl na sociálním pojištění 23 664 Kč.

a) Výdaje ve skutečné výši

Podnikatel má příjmy ve výši 1 040 900 Kč, skutečné výdaje činí 720 200 Kč. Dosažený zisk tedy je ve výši 320 700 Kč.

Pojistné na sociální zabezpečení 2016 a zálohy na pojistné pro rok 2017

Pan Markus platil v tomto roce měsíční zálohy ve výši 1 972 Kč. Výše pojistného na sociální zabezpečení je dána vztahem (5.1).

$$PSZ = 0,5 \cdot DZ \cdot PSSZ, \quad (5.1)$$

kde PSZ je pojistné na sociální zabezpečení, DZ je dosažený zisk a $PSSZ$ je procentní sazba sociálního zabezpečení, která činí 29,2 %.

$$PSZ = 0,5 \cdot 320\,700 \cdot 0,292 = 46\,822,2 \cong 46\,823 \text{ Kč}$$

Pojistné na sociální zabezpečení činí dle výpočtu 46 823 Kč za rok 2016.

Aby se zjistila výše, kterou pan Markus musí zaplatit, odečte se od zjištěného pojistného výše záloh, které zaplatil v roce 2016. Částka pojistného, kterou musí zaplatit je dána vztahem (5.2)

$$SVP = PSZ - ZZ, \quad (5.2)$$

kde SVP je skutečná výše pojistného na sociální zabezpečení, PSZ je pojistné na sociální zabezpečení a ZZ jsou zaplacené zálohy.

$$SVP = 46\,823 - 23\,664 = 23\,159 \text{ Kč}$$

Podnikatel má povinnost zaplatit OSSZ pojistné na sociální zabezpečení ve výši 23 159 Kč

Pan Markus jako OSVČ má povinnost platit zálohy na pojistném na sociální zabezpečení. Výše této zálohy je dána vztahem (5.3)

$$ZSZ = \frac{PSZ}{M}, \quad (5.3)$$

kde ZSZ jsou zálohy na sociální zabezpečení, PSZ je pojistné na sociální zabezpečení a M jsou měsíce, kdy se uskutečňovalo podnikání.

$$ZSZ = \frac{46\,823}{12} = 3\,901,92 \cong 3\,902 \text{ Kč}$$

Podnikatel má povinnost platit zálohy ve výši 3 902 Kč měsíčně. Tyto zálohy bude platit příslušné OSSZ.

Pojistné na zdravotní pojištění 2016 a zálohy na pojistné pro rok 2017

Pan Markus platil v tomto roce měsíční zálohy ve výši 1 823 Kč. Vyměřovací základ podnikatele činí 50 % z příjmů, tedy 160 350 Kč v roce 2016. Jelikož podnikatel má vyměřovací základ z podnikání nižší než je určený minimální vyměřovací základ, bude platit pojistné z minimálního vyměřovacího základu. Pojistné stanovené z minimálního vyměřovacího základu činí 21 875 Kč.

Podnikatel zaplatil zálohy na zdravotní pojištění ve výši 21 876 Kč. Tudíž vznikl podnikateli přeplatek ve výši 1 Kč. Přeplatek vrátí podnikateli příslušná zdravotní pojišťovna do 30 dnů od podání přehledu.

Měsíční zálohy placené podnikatelem v roce 2017, budou ve výši minimálních záloh. Minimální záloha v roce 2017 činí 1 906 Kč. Podnikatel má povinnost platit tyto měsíční zálohy příslušné zdravotní pojišťovně.

b) Výdaje procentem z příjmů

Pan Markus podniká na základě živnosti volné. Tudíž dle zákona o daních z příjmů si může do výdajů uplatnit až 60 % příjmů. Maximální částka, kterou si může uplatnit, činí 1 200 000 Kč.

Příjmy podnikatele činili 1 040 900 Kč za rok 2016. Po uplatnění 60 % z příjmů si může podnikatel odečíst od příjmů částku 624 540 Kč. Zisk po tomto uplatnění činí 416 360 Kč.

Pojistné na sociální zabezpečení 2016 a zálohy na pojistné pro rok 2017

Pan Markus platil v tomto roce měsíční zálohy ve výši 1 972 Kč. Výše pojistného na sociální zabezpečení se vypočte dle vztahu (5.1)

$$PSZ = 0,5 \cdot 416\,360 \cdot 0,292 = 60\,788,56 \cong 60\,789 \text{ Kč}$$

Pojistné na sociální zabezpečení činí dle výpočtu 60 789 Kč za rok 2016.

Aby se zjistila výše, kterou pan Markus musí zaplatit, odečte se od zjištěného pojistného výše záloh, které zaplatil v roce 2016. Podle rovnice (5.2) se vypočte částka pojistného, kterou musí podnikatel zaplatit.

$$SVP = 60\,789 - 23\,664 = 37\,125 \text{ Kč}$$

Podnikatel má povinnost zaplatit OSSZ pojistné na sociální zabezpečení ve výši 37 125 Kč.

Pan Markus jako OSVČ má povinnost platit zálohy na pojistném na sociální zabezpečení. Výpočet této zálohy se provede podle rovnice (5.3).

$$ZSZ = \frac{60\,789}{12} = 5\,065,75 \cong 5\,067 \text{ Kč}$$

Podnikatel má povinnost platit zálohy ve výši 5 067 Kč měsíčně. Tyto zálohy bude platit příslušné OSSZ.

Pojistné na zdravotním pojištění 2016 a zálohy na pojistné pro rok 2017

Pan Markus platil v tomto roce měsíční zálohy ve výši 1 823 Kč. Vyměřovací základ dostanete jako 50 % z disponibilního zisku. Vyměřovací základ podnikatele v tomto případě je vyšší než minimální vyměřovací základ, proto musí být výše pojistného vypočtena. Výše pojistného na sociální zabezpečení je dána vztahem (5.4).

$$PZP = 0,5 \cdot DZ \cdot PSZP, \quad (5.4)$$

kde PZP je pojistné na zdravotní pojištění, DZ je dosažený zisk a $PSZP$ je procentní sazba zdravotního pojištění, která činí 13,5 %.

$$PZP = 0,5 \cdot 416\,360 \cdot 0,135 = 28\,104,3 \cong 28\,105 \text{ Kč}$$

Pojistné na zdravotní pojištění činí dle výpočtu 28 105 Kč za rok 2016.

Aby se zjistila výše, kterou pan Markus musí zaplatit, odečte se od zjištěného pojistného výše záloh, které zaplatil v roce 2016. Podle rovnice (5.5) se vypočte částka pojistného, kterou musí podnikatel zaplatit.

$$SVP = PZP - ZZ, \quad (5.5)$$

kde SVP je skutečná výše pojistného, PZP je pojistné na zdravotní pojištění a ZZ jsou zaplacené zálohy.

$$SVP = 28\,105 - 21\,876 = 6\,229 \text{ Kč}$$

Podnikatel má povinnost zaplatit příslušné zdravotní pojišťovně doplatek pojistného na zdravotní pojištění ve výši 6 229 Kč.

Pan Markus jako OSVČ má povinnost platit zálohy na zdravotní pojištění. Výpočet této zálohy se provede podle rovnice (5.6).

$$ZZP = \frac{PZP}{M}, \quad (5.6)$$

kde *ZZP* jsou zálohy na zdravotní pojištění, *PZP* je pojistné na zdravotní pojištění a *M* je počet měsíců kdy se uskutečňovalo podnikání.

$$ZZP = \frac{28\,105}{12} = 2\,342,08 \cong 2\,343 \text{ Kč}$$

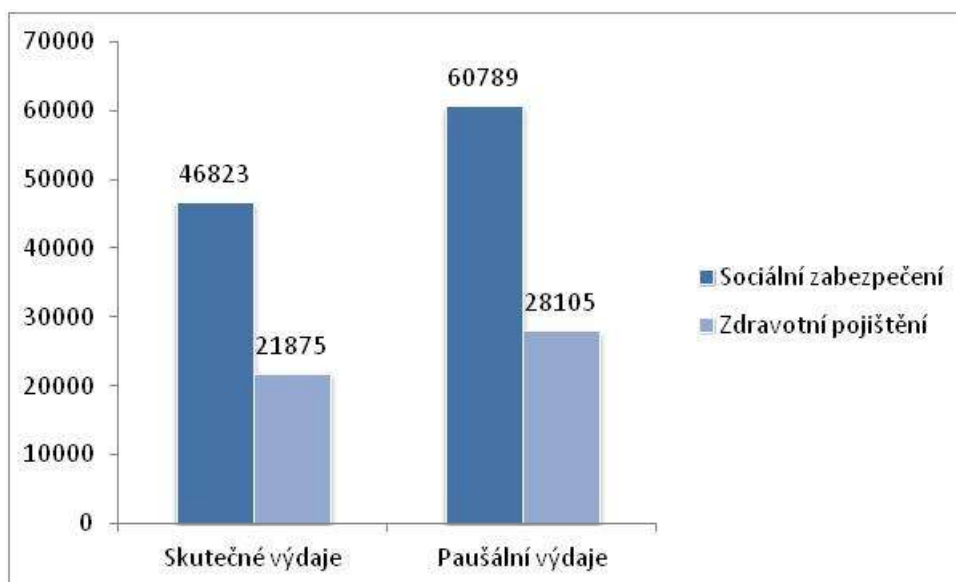
Podnikatel má povinnost platit zálohy ve výši 2 343 Kč měsíčně. Tyto zálohy bude platit příslušné zdravotní pojišťovně.

c) Komparace odvodů při uplatnění skutečných a paušálních výdajů

U pana Markuse je jednoznačně vidět, že je pro něj výhodnější uplatnit skutečné výdaje a ne výdaje procentem z příjmů. Porovnání odvodů a záloh je znázorněno v Tab. 5.1 a také v grafech 5.1 a 5.2.

	Pojistné na sociální zabezpečení	Zálohy na pojistné	Pojistné na zdravotní pojištění	Zálohy na pojistné
Skutečné výdaje	46 823 Kč	3 902 Kč	21 875 Kč	1 906 Kč
Paušální výdaje	60 789 Kč	5 067 Kč	28 105 Kč	2 343 Kč

Tab 5.1 Komparace odvodů na sociální zabezpečení⁵⁸

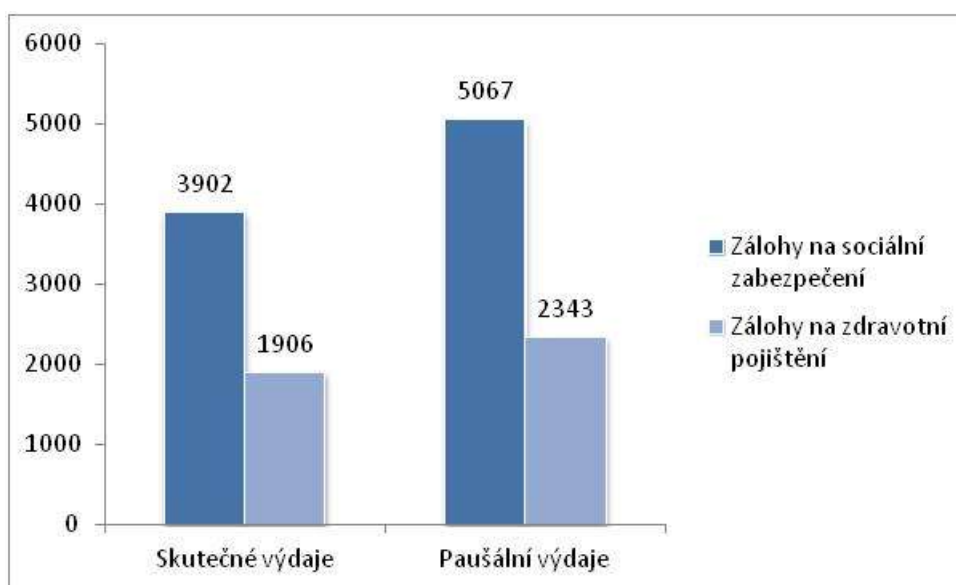
Graf 5.1 Výše pojistného při uplatňování skutečných a paušálních výdajů v Kč⁵⁹

⁵⁸ Zdroj: Vlastní zpracování.

⁵⁹ Zdroj: Vlastní zpracování.

Pokud pan Markus uplatní paušální výdaje, zaplatí pojistné na sociální zabezpečení ve výši 60 789 Kč, naopak pokud by uplatnil skutečné výdaje, zaplatí pojistné ve výši 46 823 Kč, což znamená, že zvolením skutečných výdajů pan Markus ušetří částku 13 996 Kč.

Jestliže pan Markus uplatní paušální výdaje, zaplatí pojistné na zdravotní pojištění ve výši 28 105 Kč, naopak pokud by uplatnil skutečné výdaje, zaplatí pojistné ve výši 21 875 Kč, což znamená, že zvolením skutečných výdajů pan Markus ušetří částku 6 230 Kč.

Graf 5.2 Výše záloh při uplatnění skutečných a paušálních výdajů v Kč⁶⁰

Měsíční zálohy na pojistné u sociálního zabezpečení při uplatnění paušálních výdajů jsou 5 067 Kč a při uplatnění skutečných výdajů jsou 3 902 Kč. Měsíční zálohy na pojistné u zdravotního pojištění při uplatnění paušálních výdajů jsou 2 343 Kč a při uplatnění skutečných výdajů jsou 1 906 Kč.

5.1.2 Výdělečná činnost vedlejším zdrojem příjmů

Paní Hrušková podnikala v roce 2016 jako květinářka. Podnikatelka byla současně zaměstnána, tudíž živnost je pro ni vedlejším zdrojem příjmů. Podnikatelka má opět možnost volby, jaké výdaje bude uplatňovat, jestli skutečné anebo výdaje procentem z příjmů. Příjem z podnikání byl ve výši 85 600 Kč. Výdaje na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů činily 58 689 Kč. Podnikatelka platila v roce

⁶⁰ Zdroj: Vlastní zpracování.

2016 zálohy v minimální výši. Zálohy na sociální zabezpečení neplatila, jelikož nedosáhla rozhodné částky. Zálohy na zdravotní pojištění také neplatila, jelikož byla zaměstnána a ze zaměstnání měla více, než je minimum u zdravotního pojištění. Rozdíl příjmů a výdajů za rok 2016 činil 26 911 Kč.

Pojistné na sociální zabezpečení 2016 a zálohy na pojistné pro rok 2017

Pojistné na sociální zabezpečení se vypočítá dle vztahu (5.1).

$$PSZ = 0,5 \cdot 26\,911 \cdot 0,292 = 3\,929,006 \cong 3\,930 \text{ Kč}$$

Výše pojistného na sociální zabezpečení je 3 930 Kč. Tuto částku ale paní Hrušková nebude platit zdravotní pojišťovně, jelikož rozdíl příjmů a výdajů nepřekročil rozhodnou částku.

Z důvodu toho, že rozdíl příjmů a výdajů nepřesáhl rozhodnou částku pro placení záloh na sociální zabezpečení, není paní Hrušková povinna platit zálohy v roce 2017. Rozhodná částka pro rok 2016 byla 64 813 Kč.

Pojistné na zdravotní pojištění 2016 a zálohy na pojistné pro rok 2017

Pojistné na zdravotní pojištění se vypočítá dle vztahu (5.4).

$$PZP = 0,5 \cdot 26\,911 \cdot 0,135 = 1\,816,4925 \cong 1\,812 \text{ Kč}$$

Paní Hrušková je povinna zaplatit příslušné zdravotní pojišťovně pojistné ve výši 1 812 Kč.

Zálohy v roce 2017 na zdravotní pojištění není povinna paní Hrušková platit, jelikož už odvádí zálohy z pracovněprávního vztahu.

5.2 Sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a zaměstnavatelů

Povinně odvádí pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění zaměstnavatel za své zaměstnance a část své mzdy odvádí na tento účel i zaměstnanec. Z pohledu odvodů zaměstnavatele a zaměstnavatele je potřeba rozlišit základní pracovněprávní vztahy. Základními pracovněprávními vztahy jsou podle § 3 zákoníku práce pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

5.2.1 Pracovní poměr

Pan Dolhy pracuje na základě pracovněprávního vztahu a jeho jediným zdrojem příjmů je závislá činnost. Měsíční hrubá mzda za měsíc leden 2017 činila 18 000 Kč. Jako zaměstnanec platí pouze pojistné, tím pádem zálohy na pojistné na sociální zabezpečení a na zdravotní pojištění mu nejsou odvedeny.

Sociální zabezpečení se skládá v pracovněprávním vztahu ze dvou částí. Jednu část hradí zaměstnanec ze své hrubé mzdy ve výši 9 % a druhou část platí za své zaměstnavatel za své zaměstnance ve výši 25 % z hrubé mzdy. Zdravotní pojištění se také skládá ze dvou obdobných částí jako u předchozího pojištění, akorát se liší jednotlivé sazby pojistného.

Sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem a zaměstnancem

Pojistné na sociální zabezpečení, které platí zaměstnanec, je dáno vztahem (5.7).

$$PSZZ_{nec} = MHM \cdot SPSZZ_{nec}, \quad (5.7)$$

kde $PSZZ_{nec}$ je pojistné na sociální zabezpečení hrazené zaměstnancem, MHM je měsíční hrubá mzda a $SPSZZ_{nec}$ je sazba pojistného na sociální zabezpečení zaměstnance ve výši 6,5 %.

$$PSZZ_{nec} = 18\,000 \cdot 0,065 = 1\,170 \text{ Kč}$$

Pojistné na sociální zabezpečení dle výpočtu činí 1 170 Kč za zaměstnance.

Pojistné na sociální zabezpečení, které hradí zaměstnavatel za zaměstnance, je dáno vztahem (5.8).

$$PSZZ_{tel} = MHM \cdot SPSZZ_{tel}, \quad (5.8)$$

kde $PSZZ_{tel}$ je pojistné na sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem, MHM je měsíční hrubá mzda a $SPSZZ_{tel}$ je sazba pojistného na sociální zabezpečení ve výši 25 %.

$$PSZZ_{tel} = 18\,000 \cdot 0.25 = 4\,500 \text{ Kč}$$

Pojistné na sociální zabezpečení, které platí zaměstnavatel za zaměstnance činí 4 500 Kč.

Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem a zaměstnancem

Pojistné na zdravotní pojištění, které hradí zaměstnanec je dáno vztahem (5.9).

$$PZPZnec = MHM \cdot SPZPZnec, \quad (5.9)$$

kde $PZPZnec$ je pojistné na zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem, MHM je měsíční hrubá mzda a $SPZPZnec$ je sazba pojistného zaměstnance na zdravotní pojištění, která činí 4,5 %.

$$PZPZnec = 18\,000 \cdot 0,045 = 810 \text{ Kč}$$

Pojistné na zdravotní pojištění zaměstnance činí 810 Kč.

Pojistné na zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance je dáno vztahem (5.10).

$$PZPZtel = MHM \cdot SPZPZtel, \quad (5.10)$$

kde $PZPZtel$ je pojistné na zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, MHM je měsíční hrubá mzda a $SPZPZtel$ je sazba pojistného zaměstnavatele za zaměstnance na zdravotní pojištění, která činí 9 %.

$$PZPZtel = 18\,000 \cdot 0,09 = 1\,620 \text{ Kč}$$

Pojistné na zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance činí 1 620 Kč.

Daň z příjmů ze závislé činnosti u zaměstnance se vypočte dle vztahu (5.11)

$$DPZ = SHM \cdot DP - SD - DZ, \quad (5.11)$$

kde DPZ je daň z příjmů fyzických osob, SHM je superhrubá mzda (Součet hrubé mzdy, zdravotního a sociálního pojištění placené zaměstnavatelem. Součet se musí zaokrouhlit na celé Kč nahoru), DP je sazba daně z příjmu ve výši 15 %, SD je sleva na dani, DZ daňové zvýhodnění.

$$DPZ = 24\,200 \cdot 0,15 - 2\,070 - 0 = 1\,560 \text{ Kč}$$

Výpočet čisté mzdy zaměstnance je dán vztahem (5.12)

$$\check{M} = MHM - DP - PZPZnec - PSZZnec, \quad (5.12)$$

kde \check{M} je čistá mzda zaměstnance, MHM je měsíční hrubá mzda, DP je sazba daně z příjmů ve výši 15 %, $PZPZnec$ je pojistné na zdravotní pojištění zaměstnance, $PSZZnec$ je pojistné na sociální zabezpečení zaměstnance.

$$\check{M} = 18\,000 - 1\,560 - 810 - 1\,170 = 14\,460 \text{ Kč}$$

Vypočtené jednotlivé pojistné, čistou mzdu a náklady zaměstnavatele za zaměstnance ukazuje Tab. 5.2.

Položka	Zaměstnanec	Zaměstnavatel
Hrubá mzda	18 000 Kč	
Sociální pojištění	1 170 Kč	4 500 Kč
Zdravotní pojištění	810 Kč	1 620 Kč
Sleva na dani	2 070 Kč	
Daňové zvýhodnění	0 Kč	
Daň	1 560 Kč	
Čistá mzda	14 460 Kč	
Mzdové náklady		24 120 Kč

Tab. 5.2 Výpočet čisté mzdy v ČR⁶¹

Pokud má pan Dolhy hrubou mzdu 18 000 Kč, jeho čistá mzda je 14 460 Kč. Celkem pojistné na sociální zabezpečení, které musí odvést zaměstnavatel příslušné správě sociálního zabezpečení je ve výši 5 670 Kč za měsíc leden. Zdravotní pojištění, které musí celkem za leden zaměstnavatel odvést za svého zaměstnance je ve výši 2 430 Kč. Aby mohl zaměstnavatel zaměstnance zaměstnat s touto hrubou mzdou, musí vynaložit náklady ve výši 24 120 Kč.

5.2.2 Dohoda o provedení práce

Slečna Veselá je studentkou na vysoké škole, uzavřela DPP s měsíční odměnou 11 000 Kč.

⁶¹ Zdroj: Vlastní zpracování.

Slečna Veselá ze své odměny musí uhradit pojistné na zdravotní pojištění ve výši 495 Kč, a dále pojistné na sociální zabezpečení ve výši 715 Kč. Zaměstnavatel je povinen uhradit pojistné na zdravotní pojištění ve výši 990 Kč a 2 750 Kč pojistné na sociální zabezpečení. Výše pojistného jsou uvedeny v Tab. 5.3. Celkem tedy za slečnu Veselou odvede zaměstnavatel příslušné zdravotní pojišťovně 1 485 Kč a 3 465 Kč příslušné okresní správě sociálního zabezpečení.

Položka	Zaměstnanec	Zaměstnavatel
Měsíční odměna	11 000 Kč	
Sociální pojištění	715 Kč	2750 Kč
Zdravotní pojištění	495 Kč	990 Kč

Tab. 5.3 Výše pojistného⁶²

Kdyby slečna Veselá měla měsíční odměnu nižší než 10 000 Kč neplatilo by se žádné pojistné.

Za podmínky, že by slečna Veselá nebyla studentkou, a nepatřila mezi osoby, za které platí pojistné stát, stala by se osobou bez zdanitelných příjmů. Musela by si zaplatit pojistné na zdravotní pojištění v částce 1 485 Kč.

5.2.3 Dohoda o provedení pracovní činnosti

Student pan Čech, uzavřel DPČ se zaměstnavatelem. V měsíci březnu dosáhl příjmu 3 000 Kč z této dohody.

Ze své odměny musí pan Čech uhradit pojistné na zdravotní pojištění ve výši 135 Kč, a dále pojistné na sociální zabezpečení ve výši 195 Kč. Zaměstnavatel je povinen uhradit pojistné na zdravotní pojištění ve výši 270 Kč a 750 Kč pojistné na sociální zabezpečení. Výše pojistného jsou uvedeny v Tab. 5.4. Celkem tedy za pana Čecha odvede zaměstnavatel příslušné zdravotní pojišťovně 405 Kč a 945 Kč příslušné OSSZ.

Položka	Zaměstnanec	Zaměstnavatel
Měsíční odměna	3 000 Kč	
Sociální pojištění	195 Kč	750 Kč
Zdravotní pojištění	135 Kč	270 Kč

Tab. 5.4 Výše pojistného⁶³

⁶² Zdroj: Vlastní zpracování.

⁶³ Zdroj: Vlastní zpracování.

V případě, že by pan Čech měl měsíční odměnu nižší, než 2 500 Kč neplatilo by se žádné pojištění.

Pokud by pan Čech nebyl studentem, a dále také nepatřil mezi osoby, za které platí pojištění stát, stal by se osobou bez zdanitelných příjmů. Byl by povinen zaplatit pojištění na zdravotní pojištění v částce 1 485 Kč.

5.3 Porovnání zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení z hlediska zaměstnance a OSVČ

V tomto příkladě bude provedeno srovnání dvou základních způsobů výdělečné činnosti. Vychází se ze situace, kdy se činnost podnikatele fakticky rovná činnosti zaměstnance, tedy pravidelný příjem ve stejné výši a srovnatelná životní situace. Pro určení výše nákladů podnikatele je použit výdajový paušál. Zaměstnanec a OSVČ nemají žádné děti a neuplatňují žádné slevy, krom slevy na poplatníka.

Zaměstnanec

Zaměstnanec má hrubý měsíční příjem ve výši 22 000 Kč. Nemá žádné slevy ani daňové zvýhodnění, krom slevy na poplatníka. Výši pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a také čistý příjem nám uvádí Tab. 5.5.

Položka	Zaměstnanec	Zaměstnavatel
Hrubý měsíční příjem	22 000	
Sociální pojištění	1 430	5 500
Zdravotní pojištění	990	1 980
Daň z příjmu po slevě	2 355	
Čistý měsíční příjem	17 225	

Tab. 5.5 Výše pojistného a čistý příjem v Kč⁶⁴

Výše pojistného na sociální zabezpečení, které platí zaměstnavatel je vypočtena dle vztahu (5.8)

$$PSZZ_{tel} = 22\,000 \cdot 0,25 = 5\,500 \text{ Kč}$$

Výše pojistného na zdravotní pojištění, které platí zaměstnavatel je vypočtena dle vztahu (5.10)

⁶⁴ Zdroj: Vlastní zpracování.

$$PZPZ_{tel} = 22\,000 \cdot 0,09 = 1\,980 \text{ Kč}$$

Výše pojistného na sociální zabezpečení, které platí zaměstnanec je vypočtena dle vztahu (5.7)

$$PSZZ_{nec} = 22\,000 \cdot 0,065 = 1\,430 \text{ Kč}$$

Výše pojistného na zdravotní pojištění, které platí zaměstnanec je vypočtena dle vztahu (5.9)

$$PZPZ_{nec} = 22\,000 \cdot 0,045 = 990 \text{ Kč}$$

Daň z příjmu je vypočtena dle vztahu (5.11)

$$DPZ = 29\,500 \cdot 0,15 - 2\,070 - 0 = 2\,355 \text{ Kč}$$

Čistá mzda je vypočtena dle vztahu (5.12)

$$\check{M} = 22\,000 - 2\,355 - 990 - 1\,430 = 17\,225 \text{ Kč}$$

Pokud by zaměstnanec měl čistý měsíční příjem ve výši 18 350 Kč, měsíčně by za něho bylo odvedeno na sociální zabezpečení 6 930 Kč a na zdravotním pojištění 2 970 Kč.

OSVČ

Podnikatel vykonává svou činnost jako hlavní, nemá žádné zaměstnance. Podniká na základně živnosti volné, a tudíž uplatňuje výdajový paušál ve výši 60 % z příjmů. U OSVČ A se bude předpokládat, že fakturuje měsíčně 22 000 Kč, tedy má hrubý měsíční příjem jako zaměstnanec v předchozí situaci. Jeho roční tržby jsou 264 000 Kč. OSVČ B bude mít roční tržby ve výši 767 313 Kč, které po uplatnění výdajového paušálu zajistí stejný čistý měsíční příjem jako u zaměstnance s měsíční hrubou mzdou 22 000 Kč.

Výše pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a dále čistý měsíční příjem je uvedeno v Tab. 5.6.

Položka	OSVČ A	OSVČ B
Roční příjem	264 000	767 313
Náklady	158 400	460 388
Základ daně	105 600	306 925
Daň z příjmů po slevě	0	21 195
Sociální zabezpečení	23 664	44 812
Zdravotní pojištění	21 876	21 876
Čistý roční příjem	83 054	219 042
Měsíční roční příjem	6 921	18 254

Tab. 5.6 Výše pojistného a čistý příjem u OSVČ v Kč⁶⁵

OSVČ A vyšlo pojistné na sociální zabezpečení 15 418 Kč, ale platí zde minimální výše pojistného, proto bude muset zaplatit částku 23 664 Kč. A dále jí vyšlo pojistné na zdravotní pojištění ve výši 7 128 Kč, ale opět zde platí minimální výše pojistného, tedy bude muset zaplatit částku 21 876 Kč.

OSVČ B vyšlo pojistné na zdravotní pojištění ve výši 20 718 Kč, které je opět nižší než minimální pojistné, které je ve výši 21 876 Kč.

5.3.1 Srovnání odvodů na pojistném

Celkové roční srovnání odvodů pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění z pohledu zaměstnance a OSVČ je zobrazeno v Tab. 5.7.

Položka	Zaměstnanec	OSVČ A	OSVČ B
Roční příjem	264 000	264 000	767 313
Čistý příjem	220 200	83 054	219 042
Sociální zabezpečení	83 160	23 664	44 812
Zdravotní pojištění	35 640	21 876	21 876
Celkem odvody	118 800	45 540	66 688
Podíl odvodů na čistém příjmu	0,54	0,55	0,30

Tab. 5.7 Srovnání odvodů zaměstnance a OSVČ⁶⁶

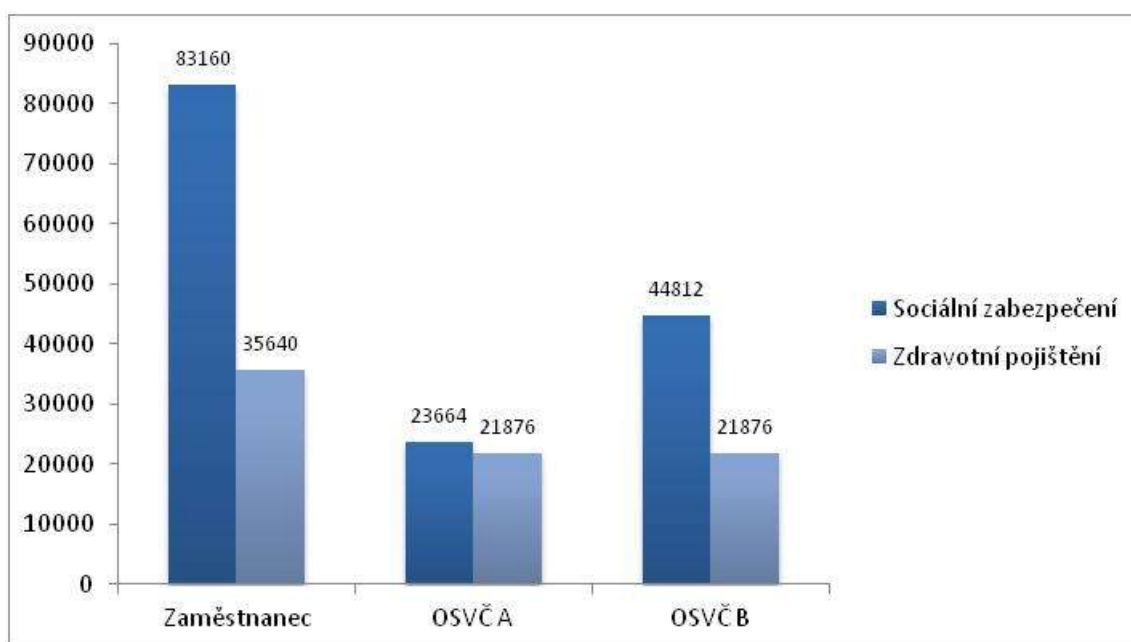
Výše základu pro výpočet odvodů na pojistném na sociálním zabezpečení a zdravotním pojištění je u zaměstnance a OSVČ A stejná a to ve výši 264 000 Kč v součtu za příslušný rok. OSVČ B má stejný čistý příjem měsíčně jako zaměstnanec. Prvek, který odlišuje výpočet odvodů na pojistném je výše

⁶⁵ Zdroj: Vlastní zpracování.

⁶⁶ Zdroj: Vlastní zpracování

vyměřovacího základu. Výše vyměřovacího základu pro výpočet pojistného je u OSVČ 50 % daňového základu, tedy 132 000 Kč. Výše vyměřovacího základu je u zaměstnanců úhrn měsíčních hrubých příjmů. Zaměstnanci a OSVČ odvádí pojistné na sociální zabezpečení ve stejné výši a to 31,5 % pokud OSVČ jsou účastny nemocenského pojištění. Tato procentní sazba je u zaměstnance rozdělena na dvě části a to na 25 %, které hradí zaměstnavatel a 6,5 % hrazené zaměstnancem. Účast na nemocenském pojištění je pro OSVČ dobrovolná, avšak pro zaměstnance je povinná. Aby bylo dosaženo lepší porovnatelnosti, bude k částce sociálního pojištění přičteno i nemocenské pojištění. U zdravotního pojištění je také stejná výše sazby pro pojistné na zdravotní pojištění a to 13,5 % z vyměřovacího základu. U zaměstnance je opět procentní sazba rozdělena na dvě části a to na 9 %, které odvádí zaměstnavatel a zbylých 4,5 % odvádí zaměstnanec z vyměřovacího základu.

Jak lze pozorovat v grafu 5.3, výše odvodů sociálního zabezpečení je u zaměstnance vyšší oproti OSVČ a taky odvody na zdravotním pojištění jsou u zaměstnance vyšší na rozdíl od OSVČ. Avšak část, kterou hradí zaměstnanec sám za sebe, je podstatně nižší než u OSVČ.

Graf 5.3 Výše odvodů u zaměstnance a OSVČ v Kč⁶⁷

⁶⁷ Zdroj: Vlastní zpracování.

5.3.2 Korelační koeficient

Korelace znázorňuje statistickou závislost dvou proměnných. Výpočet korelace je dán vztahem (5.13). Korelační koeficient nabývá hodnot od -1 do +1, které značí perfektní lineární vztah. Tento vztah je buď kladný anebo záporný. V případě kladné korelace zároveň stoupají hodnoty obou proměnných. V případě záporné korelace hodnota jedné proměnné stoupá a hodnota druhé proměnné klesá. Pokud neexistuje lineární vztah, korelace vyjde nulová.

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}} = 0,989 \cong 1 \quad (5.13)$$

Vzájemný vztah výše sociálního a zdravotního pojištění s příjmem u OSVČ vyšel ⁶⁸. Tudíž korelace je kladná, která znamená závislost pojištění na příjmu. Zvyšování příjmu bude mít za následek zvyšování výše pojistného. Obdobně by vyšla závislost pojistného u zaměstnance na jeho příjmu.

5.4 Dílčí závěr

Tato poslední kapitola byla věnována pojistnému na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v ČR z pohledu zaměstnavatelů, zaměstnanců a v neposlední řadě z pohledu OSVČ. Pojistné bylo vypočteno pomocí vzorců a také použito v tabulkách a grafech. Dále kapitola porovnávala pojištění zaměstnance a OSVČ. Z porovnání vyplývá, že celkem bude nejvíce odvedeno pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění za zaměstnance, avšak část, kterou hradí zaměstnanec sám za sebe, je podstatně nižší než u OSVČ.

⁶⁸ Výpočet proveden počítačovým programem Excel.

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zobrazení sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění z pohledu poplatníků a také vzájemné srovnání zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění je součástí života každého člena společnosti.

Bakalářská práce byla rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části bylo rozebráno sociální zabezpečení z pohledu účelu a vysvětlení subsystému zabezpečení. Mezi subsystémy patří důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Dále charakterizování poplatníků a jejich povinnosti. U zdravotního pojištění byl vysvětlen účel, charakterizace poplatníků a jejich povinnosti. V práci byly u obou pojištění rozebrány vyměřovací základy, výše pojistného a sazeb. Byly zmíněny podmínky upravující sociální zabezpečení a zdravotní pojištění platné pro rok 2017.

Důležitou částí této práce byla aplikace poznatků z teoretické části na praktických příkladech. V první části byly příklady zaměřeny na odvod pojistného a zálohy u osob samostatně výdělečně činných. Cílem první podkapitoly bylo porovnat situaci, kdy osoba samostatně výdělečně činná uplatňuje skutečné nebo paušální výdaje. U dvou situací, které můžou v podnikání nastat. Jedná se o podnikání, které má jako hlavní nebo vedlejší zdroj příjmů. Z vypočtené výše odvodů u hlavní činnosti je zřejmé, že pro odvod nižšího pojistného u sociálního zabezpečení i zdravotního pojištění, je výhodnější, když osoba samostatně výdělečně činná uplatní výdaje ve skutečné výši. Využití paušální výdajů by bylo výhodnější, v případě kdy by neměla tak vysoké skutečné náklady. Další podkapitola se zabývala výpočtem odvodů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění z pohledu zaměstnance a zaměstnavatele v rámci pracovního poměru, dohody o provedení práce anebo dohody o provedení pracovní činnosti. Poslední podkapitola porovnávala výše odvodů u zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. Při porovnání bylo zjištěno, že celková částka, která bude odvedena na odvodech za zaměstnance, je vyšší než u osoby samostatně výdělečně činné. Avšak část, kterou hradí zaměstnanec sám za sebe, je podstatně nižší než u této osoby. Hlavním rozdílem rozlišující výši odvodů u zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné je rozdílná sazba pojistného. Zaměstnanec tudíž za sebe uhradí na pojistném nižší částku než osoba samostatně

výdělečně činná. V závěru této kapitoly byla provedena korelační analýza, při které byla zjištěna závislost výše pojistného na příjmu.

Každá fyzická by se měla sama rozhodnout, zda bude pracovat jako zaměstnanec, na základě pracovní smlouvy nebo podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná. Obě skupiny jsou zcela odlišné a mají také své výhody a nevýhody.

Práce může být využitelná pro seznámení se sociálním zabezpečením a zdravotním pojištěním a jako námět pro další analýzy v budoucnosti.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

ARNOLDOVÁ, Anna. *Sociální zabezpečení I: sociální zabezpečení v České republice, lékařská posudková služba, pojistné systémy sociálního zabezpečení*. Praha: Grada Publishing, 2012, 350 s. ISBN 978-80-2473724-9.

ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2016*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 160 s. ISBN 978-80-7263-999-1.

DUKOVÁ, Ivana, Martin DUKA a Ivana KOHOUTOVÁ. *Sociální politika: učebnice pro obor sociální činnost*. Praha: Grada Publishing, 2013, 200 s. ISBN 978-80-247-3880-2.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda mzdové účetní 2016*. 26. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 623 s. ISBN 978-80-7263-990-8.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda mzdové účetní 2017*. 27. vyd. Olomouc: ANAG, 2017, 631 s. ISBN 978-80-755-4062-1.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Mzdy od A do Z 2016: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2016*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 539 s. ISBN 978-80-755-2063-0.

PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 11. vyd. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016, 335 s. ISBN 978-80-755-4020-1.

SHELLEKENS, Marnix, ed. *European Tax Handbook 2016*. Amsterdam: IBFD, 2016. 1 104 s. ISBN 978-90-8722-365-6.

ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2.vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty: [nejen pro ekonomy a manažery]*. Brno: Computer Press, 2011, 208 s. ISBN 978-80-251-3510-5.

VYBÍHAL, Václav. *Mzdové účetnictví 2015: praktický průvodce: [zásadní změny v předpisech k 1. 1. 2015]*. 18. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 464 s. ISBN 978-80-247-5499-4.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2016*. 7. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 152 s. ISBN 978-80-7263-998-4.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta a Jan PŘIBYL. *Zákon o nemocenském pojištění: od 1. 1. 2015: s komentářem a příklady*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2015. 279 s. ISBN 978-80-7263-927-4.

Právní předpisy:

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Internetové zdroje:

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. ČSSZ: *Nemocenské pojištění*. [online].[14. 12. 2016]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Povinnosti* [online]. [5. 12. 2016]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/povinnosti.htm>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. ČSSZ: *Důchodové pojištění* [online]. [16. 12. 2016]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. ČSSZ: *Česká republika od roku 1989 v číslech*. [online]. [10. 1. 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Výplata dávek* [online]. [18. 12. 2016]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/davky/uplatnovani-naroku-a-vyplata-davek-nemocenskeho-pojisteni.htm>

FINANCE. *Dávky z nemocenského pojištění* [online]. [17. 12. 2016]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/socialni-davky/narok-na-socialni-davky/narokna-davky/davky-z-nemocenskeho-pojisteni/>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: *Kalkulačka pro výpočet dávek*. [online]. [12. 9. 2016]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/13622>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: *Sociální pojištění*. [online]. [9. 1. 2017]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/1349>

OKRESNÍ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. OSSZ: *Zaměstnavatelé, zaměstnanci a OSVČ*. [online]. [15. 1. 2017]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. VZP: *OSVČ, zaměstnavatelé, stát, osoby bez zdanitelných příjmů*. [online]. [20. 3. 2017]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY. *Svobodná volba zdravotní pojišťovny* [online]. [15. 1. 2017]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/povinnosti-platcu-metodika/1-6-svobodna-volbazdravotni-pojistovny>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ. *Tiskopisy* [online]. [31. 3. 2016].
Dostupné z: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/F76A23AE-5B5F-4B41-8B22-3A9589733125/0/OZSVC8953213.pdf>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ. *Tiskopisy* [online]. [31. 3. 2016].
Dostupné z: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/F8E1F238-B135-4275-A0DE-0468F19DB3B7/0/P%C5%99ehled8932415.pd>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA. *Formuláře* [online]. [31. 3. 2016].
Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/formulare/prihlaska-a-evidencni-listzamestnavatele>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA. *Formuláře* [online]. [11. 4. 2016].
Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/formulare/hromadne-oznameni-zamestnavatele>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA. *Formuláře* [online]. [11. 4. 2016].
Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/formulare/prehled-o-platbe-pojistnehozamestnavatele>

Seznam zkratek

ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČR	Česká republika
DPČ	dohoda o provedení pracovní činnosti
DPP	dohoda o provedení práce
EU	Evropská unie
OBZP	osoby bez zdanitelných příjmů
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoby samostatně výdělečně činné
SVČ	samostatná výdělečná činnost
ZDP	zákon o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZPSZ	zákon o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
ZTP	zvlášť těžké postižení
ZTP/P	Zvlášť těžké postižení s průvodcem

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/200 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5.5.2017.....

Aneta Markusová

Aneta Markusová

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Přihláška a evidenční list zaměstnavatele

Příloha č. 2 – Hromadné oznámení zaměstnavatele

Příloha č. 3 – Přehled o platbě pojistného zaměstnavatele

Příloha č. 4 – Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti

Příloha č. 5 – Přehled o příjmech a výdajích za rok 2016

Příloha č. 6 – Přihláška k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění